

Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelma 2025–2030

Etelä-Suomen
luonnonvarasuunnitelma
yhteensovittaa ja
katsoo eteenpäin. Sen
pääteemat ovat Vihreä
kasvu, Ilmasto ja luonnon
monimuotoisuus
sekä Hyvinvointi ja
turvallisuus.

Sisältö

Tiivistelmä	3
Mikä on luonnonvarasuunnitelma?	4
Metsähallituksen omistajapolitiikka antaa suunnittelun raamit	6
Metsähallituksen strategia ohjaa suunnittelua	7
5 aluetta, 5 vuotta kerrallaan	8
Yhteissuunnittelu	11
Muutokset toimintaympäristössä	15
Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelman toimintaohjelma 2025-2030	16
Vihreä kasvu	17
Ilmasto ja luonnon monimuotoisuus	18
Hyvinvointi ja turvallisuus	19
Luonnonvarasuunnitelmien toteutumista seurataan	20
Liitteet	21

Tiivistelmä

Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelma (LVS) ohjaa Metsähallituksen toimintaa 14 eteläisimmän maakunnan alueella vuosina 2025–2030.

Luonnonvarasuunnittelu on valtion omistamien maa- ja vesialueiden pitkän aikavälin kestävän käytön strategista suunnittelua, jossa asiakkaiden, kumppanien ja sidosryhmien toiveet sekä maiden ja vesien tarjoamat resurssit sovitetaan valtio-omistajan asettamiin raameihin. Suunnitteluun sisältyy ekologinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys.

Luonnonvarasuunnitelman toimintaohjelma esittää sidosryhmien kanssa tunnistetut keskeisimmät strategiset suunnittelualueeseen kohdentuvat toimenpiteet seuraavalle viisivuotiskaudelle.

Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden taustalla vaikuttavat laajat, usein globaalit haasteet ja ilmiöt, kuten energiamurros, ilmastonmuutos tai muuttunut turvallisuustilanne. Muuttuva ympäristö tarjoaa aina kuitenkin myös uusia mahdollisuuksia, joihin toimintaohjelmassa halutaan reagoida.

Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelman toimenpiteitä ja niiden toteutumista seurataan osana aktiivista toimintaa ja niistä raportoidaan sidosryhmille, alueelliselle neuvottelukunnalle, Metsähallituksen johtoryhmälle ja hallitukselle.

Kuva: Leena Hiltunen

Mikä on luonnonvarasuunnitelma?

Luonnonvarasuunnitelmat ovat viisivuotisia suunnitelmia, jotka ohjaavat Metsähallituksen toimintaa alueellisesti. Suunnitelmissa yhteensovitetään eri käyttömuotojen tarpeita. Luonnonvarasuunnittelussa määritellään valtion maihin ja vesiin liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet suunnittelualueella.

Luonnonvarasuunnittelun keskeiset tavoitteet

**Toteuttaa
Metsähallituksen
strategiaa ja
vastuullisuus-
ohjelmaa
aluetasolla.**

**Kartoittaa valtion
maiden ja vesien
ja niillä olevien
luonnonvarojen
tarjoamia
mahdollisuuksia.**

**Laatia alueellinen
suunnitelma
yhteistyössä
sidosryhmien
kanssa.**

**Saada aikaan
toimintaohjelma ja
määrittää keskeiset
toimenpiteet,
jotka ohjaavat
Metsähallituksen
toimintaa.**

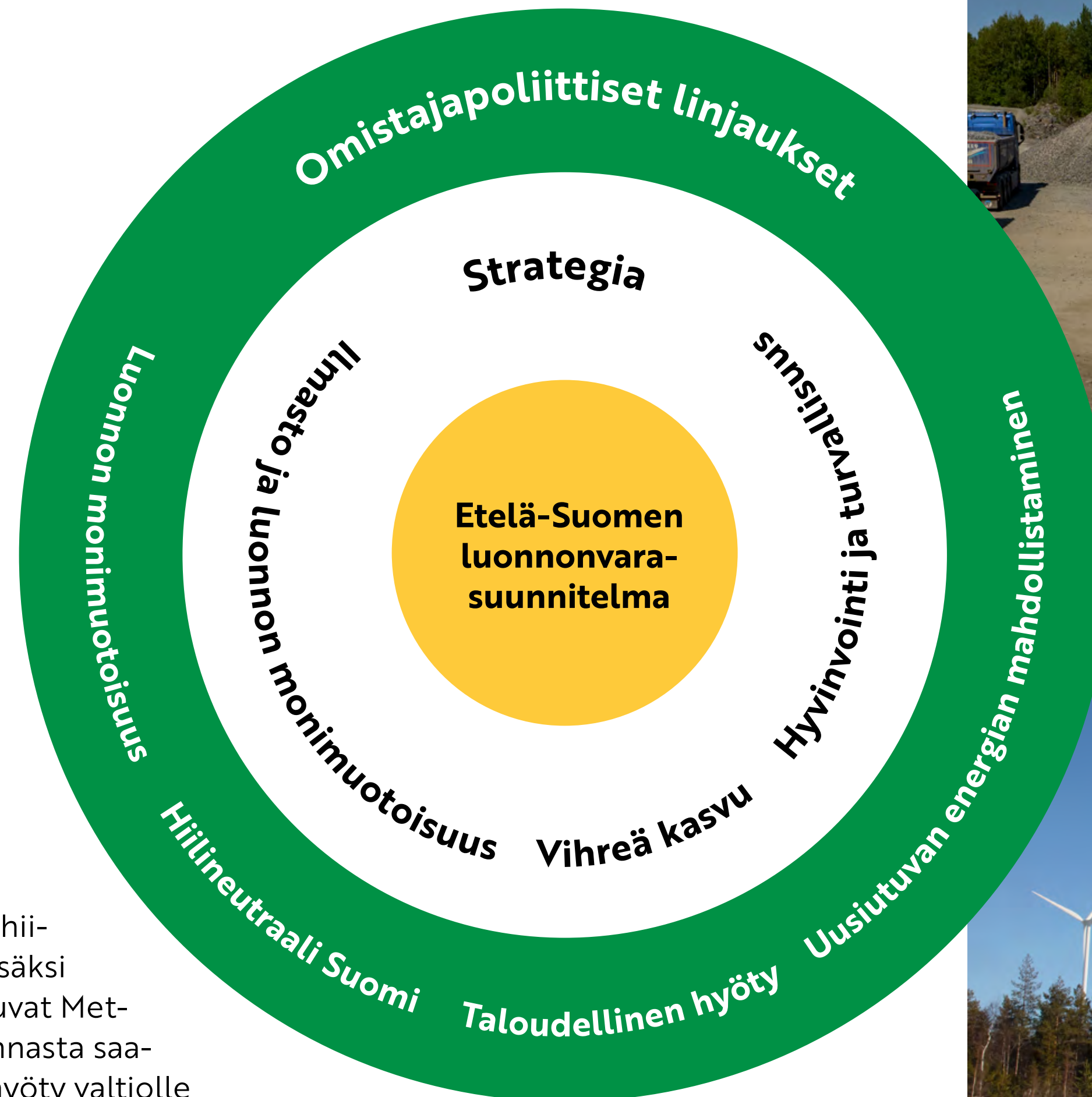
**Seurata ja mitata
Metsähallituksen
alueelle tuottamaa
arvonluontia.**

Metsähallituksen omistajapolitiikka antaa suunnittelun raamit

Luonnonvarasuunnittelun painotukset ovat yhdenmukaisia valtioneuvoston asettaman omistajapolitiikan kanssa. Valtio-omistajan odotukset on koottu Metsähallituksen omistajapoliittisiin linjauksiin vuosille 2024–2027.

Valtio-omistajan omistajapolitiikan pääperiaatteena Metsähallituksen toiminnassa on valtion maiden ja vesien kestävä käyttö, hoito ja suojelu. Näitä turvataan osallistamalla sidosryhmiä laajasti ja sovittamalla erilaisia tarpeita ja tavoitteita yhteen. Keskeisiä teemoja Metsähallituksen omistajapoliittisissa tavoit-

teissa ovat luonnon monimuotoisuus ja hiilineutraali Suomi. Lisäksi linjauksissa painottuvat Metsähallituksen toiminnasta saatava taloudellinen hyöty valtiolle ja tällä omistajapolitiikkakaudella erityisesti uusiutuvan energian tuotannon mahdollistaminen valtion alueilla.

Kuva: Katri Lehtola

Metsähallituksen strategia ohjaa suunnittelua

Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelma pohjautuu Metsähallituksen strategiaan. Metsähallituksen 2024 päivitetyllä strategialla edistetään vihreää kasvua, Suomen hiilineutraaliustavoitetta, luonnon monimuotoisuutta sekä hyvinvointia ja turvallisuutta.

Tavoitteena on vastata ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin sekä parantaa toiminnan tuottavuutta ja vaikuttavuutta. Luonnonvarasuunnittelussa asiakkaiden, kumppanien ja sidosryhmien toiveet sekä maiden ja vesien tarjoamat mahdollisuudet sovitetaan Metsähallituksen strategiaan ja valtio-omistajan asettamiin raameihin.

Pääteemat

Vihreä kasvu
Ilmasto ja luonnon monimuotoisuus
Hyvinvointi ja turvallisuus

Kuva: Vesan ilmakuvaus

Kuva: Katri Lehtola

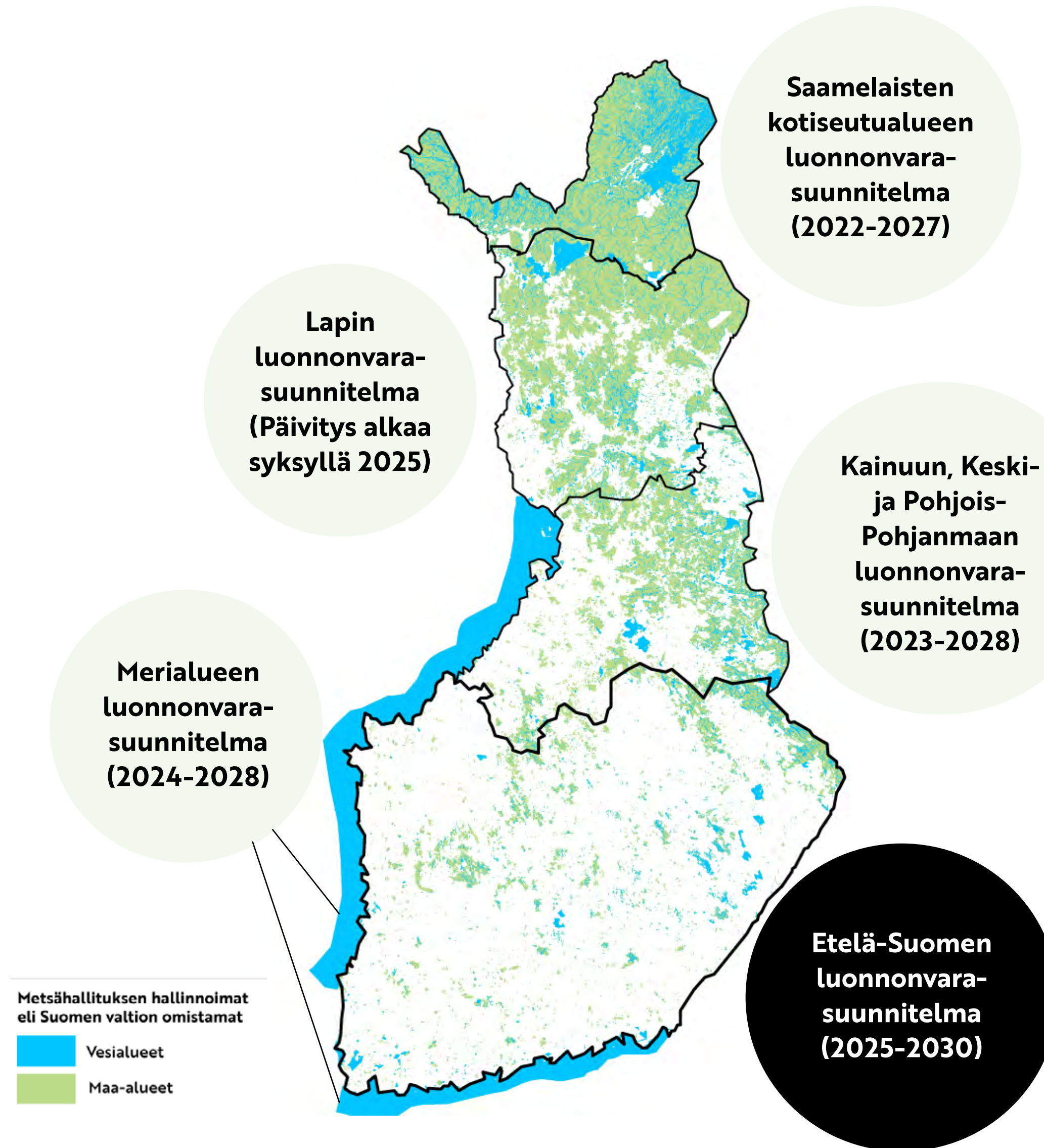

Kuva: Katri Lehtola

5 aluetta, 5 vuotta kerrallaan

Luonnonvarasuunnitelma tehdään omistajapolitiikan ja Metsähallituksen strategian raameissa. Luonnonvarasuunnittelussa laaditaan toimintaohjelma, joka ohjaa Metsähallituksen toimintaa suunnittelualueella.

Suunnittelua pyritään jatkuvasti parantamaan. Jokaisessa projektissa kehitetään uutta, mutta myös säilytetään aiemmin toimivaksi havaittua.

Kuva: Kirsi Ukkonen

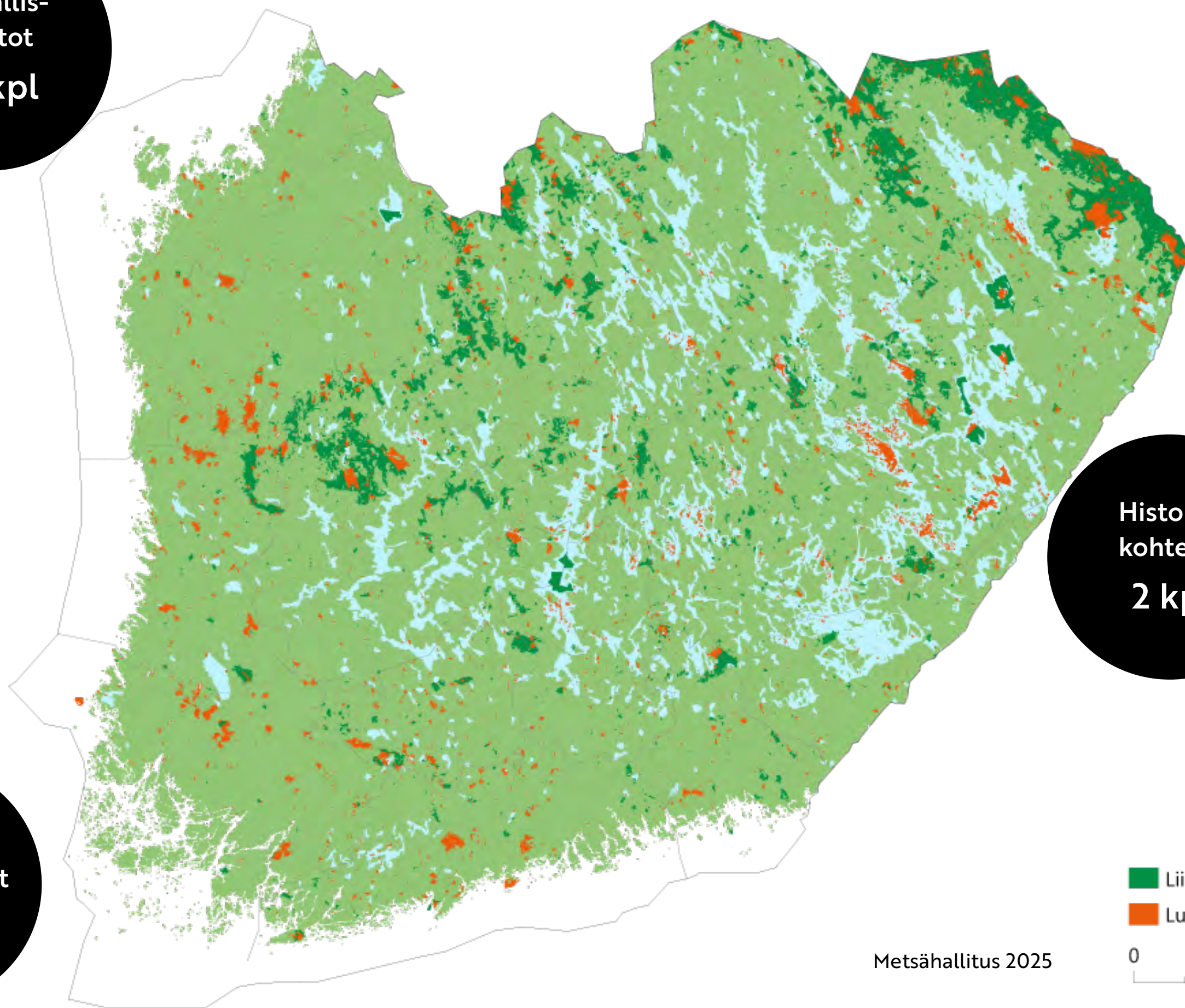
Kuva: Harri Tarvainen

Kuva: Ulrika Björkman

Suunnittelualueen pinta-ala noin 1,2 milj. ha

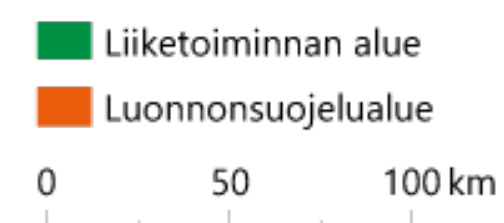
Kansallis-
puistot
25 kpl

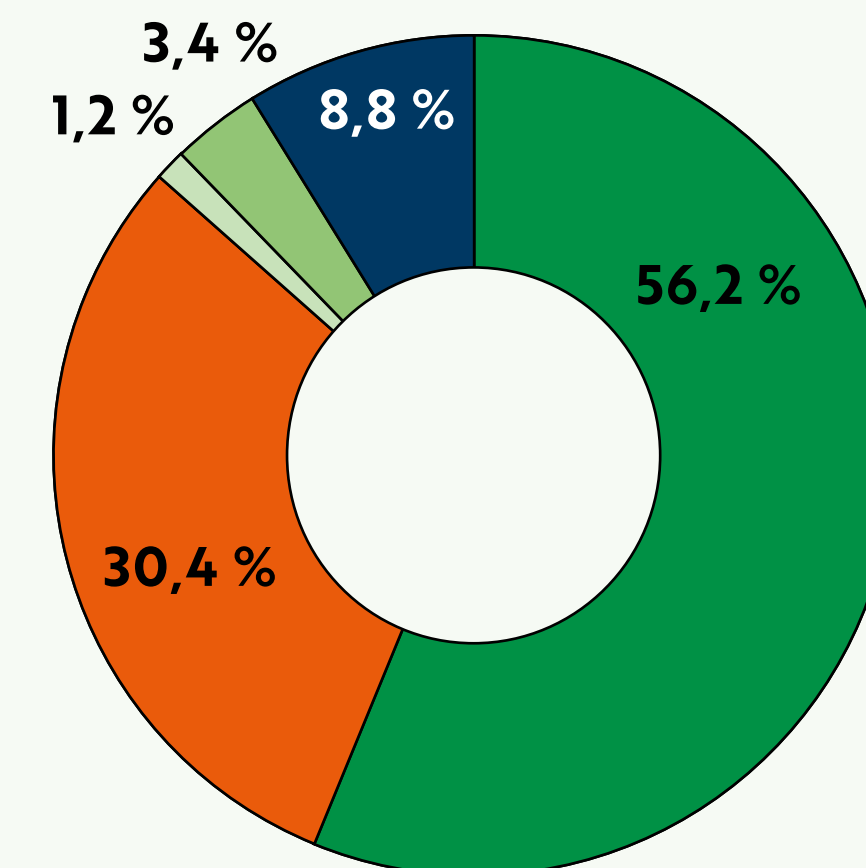
Historia-
kohteet*
2 kpl

Valtion
retkeilyalueet
2 kpl

Metsähallitus 2025

* Luonnonsuojelu- ja retkeilyalueiden ulkopuoliset, merkittävimmät kulttuurihistorialliset kohteet

Valtion maa- ja vesialueet

- Monikäyttömetsät
692 300 ha, 56,2 %
- Suojelualueet
374 400 ha, 30,4 %
- Virkistyskäytön ja matkailun alueet
15 000 ha, 1,2 %
- Muut alueet 42 200 ha,
3,4 %
- Vesialueet, liiketoiminta
109 000 ha, 8,8 %

Projektin eteneminen

Yhteis- suunnittelu

Luonnonvarasuunnittelu on yhteissuunnittelua, jossa asiakkaista, kumppaneista ja ja sidosryhmistä koostuvalla yhteistyöryhmällä on keskeinen rooli.

Etelä-Suomen suunnittelualueella haettiin alueellista vaikuttavuutta nimeämällä omat yhteistyöryhmät Itä-Suomen alueelle (5 itäisintä maakuntaa) ja Länsi-Suomen alueelle (9 maakuntaa). Molemmat yhteistyöryhmät kokoontuivat kolmeen samansisältöiseen, fasilitoituun työpajaan. Lisäksi yhteistyöryhmille järjestettiin yhteinen webinaari tammi-kuussa 2025. Lopulliseen luonnonvarasuunnitelmaan yhdistettiin kummankin alueellisen yhteistyöryhmän näkemyksiä.

Yhteistyöryhmät

42

osallistujaa eri
organisaatioista

13

organisaatiota:
metsäsektori

13

organisaatiota:
aluekehitys ja
kunnat

10

organisaatiota:
luonto ja
luonnonvarat

6

organisaatiota:
koulutus ja
tutkimus

Lisäksi

2 084

osallistettua henkilöä
tai organisaatiota

Kansalaiskysely
1 675
vastaajaa

Nuorisokysely
378
vastaajaa

Lausuntokierros
28
lausuntoa

sekä

Suomen Latu ,
Puolustusvoimat ja
Rajavartiolaitos

Yhteistyöryhmät ovat keskiössä

Yhteistyöryhmien lisäksi osallistamista tehtiin myös kohdennetusti. Etelä-Suomen luonnonvarasuunnittelussa järjestettiin syksyllä 2024 erilliset tilaisuudet Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen ja Suomen Ladun edustajille.

Yhteistyöryhmätilaisuuksien lisäksi luonnonvarasuunnitelma kävi läpi normaalin lausuntomenettelyn, jossa suunnitelman sisältöön on mahdollista antaa palautetta. Lausuntoyhteenveto on luonnonvarasuunnitelman liitteenä.

Yhteistyöryhmä Länsi-Suomi 9 läntisintä maakuntaa

1. Keski-Suomen liitto
2. Pirkanmaan ELY-keskus
3. Suomen Metsäkeskus
4. Karstulan kunta
5. Parkanon kaupunki
6. Helsingin yliopisto
7. Luonnonvarakeskus
8. Hämeen ammattikorkeakoulu
9. Metsä Group (Metsäliitto Osuuskunta)
10. JPJ-Wood oy
11. SKAL Metsäalan kuljetusyrittäjät ry
12. Koneyrittäjät ry
13. Kannonlahti Forest oy
14. Suomen Partiolaiset ry
15. Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry
16. Suomen Metsästäjäliitto ry
17. Suomen uusiutuvat ry
18. Suomen riistakeskus
19. Visit Tampere oy

YTR Länsi-Suomi

YTR Itä-Suomi

Yhteistyöryhmä Itä-Suomi 5 itäisintä maakuntaa

1. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
2. Pohjois-Karjalan ELY-keskus
3. Pohjois-Savon ELY-keskus
4. Suomen Metsäkeskus
5. Pohjois-Karjalan neuvottelukunta
6. Lieksan kaupunki
7. Nurmeksien kaupunki
8. Itä-Suomen yliopisto
9. Luonnonvarakeskus
10. Metsä Group (Metsäliitto Osuuskunta)
11. Kalatalouden keskusliitto ry
12. Keitele Forest oy
13. Kuopion Energia oy
14. SKAL Metsäalan kuljetusyrittäjät ry
15. Koneyrittäjät ry
16. Puunkorjuu Kyllönen oy
17. Maansiirto Korkalainen oy
18. Pohjois-Karjalan Osuuskauppa
19. Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ry
20. SavonLuotsi Leader ry
21. Riistakeskus
22. Suomen Metsämuseo Lusto
23. Kolin Matkailu oy

Mitä useampi tuo näkemyksensä esiin, sitä parempi lopputulos syntyy. Talous, kestävyys ja monimuotoisuus ovat kaikki olleet keskiössä ja on tärkeää katsoa pitkälle tulevaisuuteen, yli sukupolvien. Tämä on vasta alkua, ja varsinainen työ alkaa nyt!

Jussi Torpo, metsäpäälikkö
JPJ-Wood oy

On arvokasta, että valtionhallinto kuuntelee eri toimijoita luonnonvarojen käytössä. Metsäkeskustelu painottuu usein hakkuisiin, mutta myös virkistyskäytön saavutettavuus ja palvelut ovat tärkeitä. Olen kokenut tullessi kuulluksi ja saanut tuoda esiin eri näkökulmia, jotta metsien käyttö huomioisi monipuolisesti sekä talouden että virkistystarpeet.

Kati Systä, vaikuttamistyön asiantuntija
Suomen Partiolaiset ry

On ollut ilo ja etuoikeus olla mukana tässä prosessissa. Metsähallitus on onnistunut osallistamaan laajasti eri aloja ja yhteisöjä, mikä on tehnyt työstä monipuolista ja vaikuttavaa. Erityisesti keskustelut eri pöytäryhmissä ja erilaisten näkemysten yhteensovittaminen ovat olleet prosessin arvokkaimpia ja antoisimpia puolia.

Niina Uronen, toimitusjohtaja
Suomen Metsämuseo Lusto

Metsähallitus on merkittävä alueiden hallinnoija ja sillä on keskeinen rooli Suomen tulevaisuuden rakentamisessa. Uusiutuva energia ja kestävä kehitys muodostavat ne kulmakivet, joiden päälle hyvinvointia tullaan rakentamaan. Tämä on ollut antoisa prosessi, jossa asiantuntevat ihmiset ovat käsitelleet tärkeitä asioita. Välillä voidaan olla eri mieltä ja osataan sekin hyvin!

Kimmo Kyrölä, edunvalvontapäälikkö
Suomen uusiutuvat ry

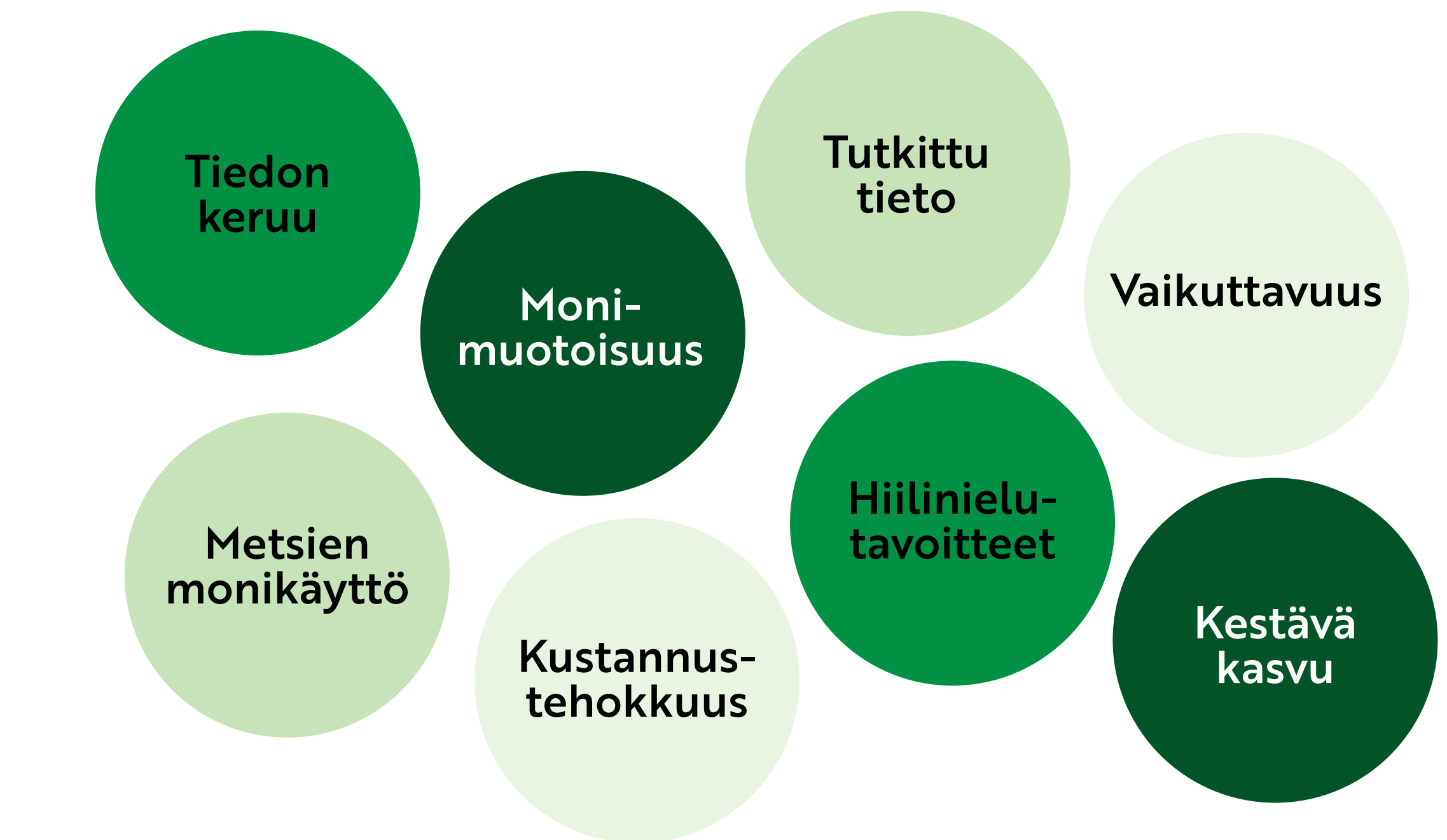

Jokainen luonnonvarasuunnitelma on aikansa kuva

Sidosryhmien osallisuus on keskeinen osa luonnonvarasuunnittelua, ja yhteistyöryhmän kokouksissa esiin nousseilla teemoilla ja kysymyksenasetteluilla on selkeä vaikutus itse prosessiin ja lopputulokseen. Vaikka luonnonvarasuunnittelua tehdään aina pitkäjänteisesti - tunnistaen, että se mitä tehdään tänään, vaikuttaa vielä 40 vuoden päästä, antavat toimintaympäristön kehityskulut aina oman erityispiirteensä kullekin suunnitelmalle.

Valmistuneeseen suunnitelmaan ja sen painotuksiin on vaikuttanut huoli valtiontalouden tilasta, mutta myös yleisemmin Suomen talouden kehityssuunnista. Talous onkin leimannut useita keskusteluja, ja tämä on näkynyt haluna priorisoida vaikuttavimpia ja kustannustehokkaimpia toimenpiteitä. Luonnonvarasuunnitelman toimenpiteet on haluttu kohdistaa sinne, missä niiden vaikuttavuus on suurinta.

Talouden ohella suunnittelun aikana on korostunut kestävän kasvun merkitys. Tämä on näkynyt vahvassa halussa yhteensovittaa metsien monikäyttöä monimuotoisuuden- ja hiilinielutavoitteiden kanssa. Prosessiin osallistuneet sidosryhmät ovat painottaneet tutkitun tiedon, tiedonkeruun ja -analysoinnin merkitystä päätösten ja linjausten takana.

Etelä-Suomen luonnonvarasuunnittelun sidosryhmätyötä on kutsuttu myös nimellä Mahdollisuuksien LVS. Toimintaympäristön haasteisiin keskittymisen lisäksi haluttiin luoda prosessi, joka heijastelisi myös sidosryhmien halua toteuttaa eteenpäin katsovaa, tulevaisuuden mahdollisuuksiin tarttuvaa suunnittelua.

Luonnonvarasuunnittelussa on olennaista tietää, mistä olemme tulossa, mutta vieläkin tärkeämpää on nähdä, minne haluamme mennä. Tähän haasteeseen Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitteluun osallistuneet sidosryhmät vastasivat innolla, oman ääneensä esiin tuoden, mutta aina muita kuunnellen.

Muutokset toimintaympäristössä

Edellisen Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelmakauden jälkeen Metsähallituksen toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi. Epävarmuus taloudessa ja raaka-aineiden saatavuudessa sekä kiristynyt geopoliittinen tilanne vaikuttavat laajalti. Toisaalta ilmastonmuutos ja luontokato ovat säilyneet edelleen keskiössä.

Yhteistyöryhmät tunnistivat yhteisiä toimintaympäristössä olevia kehityskulkuja, jotka vaativat monipuolista varautumista ja aktiivista, yhteensovittavaa suunnittelua. Suunnitelmassa esitetyt toimintaympäristön muutostekijät toimivat osaltaan myös riskien arviointia ajantasaistavana materiaalina.

Metsähallituksen riskienhallinnasta ja suunnitteluprosessissa tunnistetuista riskeistä voit lukea lisää liitteestä 4.

Energiamurros

Energiasektori on voimakkaassa muutoksessa, kun fossiilisista polttoaineista pyritään nopeasti eroon ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Puun käytön ja saatavuuden muutokset ovat vaikuttaneet nopeasti energiantuotantoon. Tulevaisuuden energiajärjestelmä rakentuu yhä voimakkaammin uusiutuvan energian varaan. Energian tuotantotapojen ohella, energiamurros tarkoittaa myös esimerkiksi energian toimitus- ja huoltovarmuutta, varastointitekniikoita ja liikenne ratkaisuja.

Ilmastonmuutos ja luontokadon ehkäiseminen

Ilmastonmuutos ja luontokato etenevät, vaikka ilmiöiden vaikutukset on jo laajalti tunnistettu ja korjaavia toimenpiteitä tehdään. Ennallistamisen merkitys on edelleen kasvanut ja se näyttäytyy entistä vaikuttavampana mahdollisuutena. Myös vastuullisuus on noussut yhä enemmän esiin ja se kytkeytyy usein suoraan taloudelliseen tulokseen.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Kiristynyt geopoliittinen tilanne korostaa huoltovarmuuteen liittyvien seikkojen huomioonottamista. Puuntuonnin loppuminen Venäjältä on vaikuttanut raaka-aineen saatavuuteen. Kireä ilmapiiri lisää polarisaatiota myös kansallisella tasolla, mikä lisää yhteisen ymmärryksen, luottamuksen ja osallistamisen merkitystä.

Etelä-Suomen luonnonvara- suunnitelman toimintaohjelma 2025-2030

Luonnonvarasuunnitelman ydin on toimintaohjelma, joka ohjaa toimintaamme alueella koko suunnitelmakauden ajan. Strategiasta johdetut ja yhteistyöryhmien tilaisuuksissa käsitellyt toimintaohjelman pääteemat ovat Vihreä kasvu, Ilmasto ja luonnon monimuotoisuus sekä Hyvinvointi ja turvallisuus. Toimintaohjelma sisältää 20 toimenpidettä, joilla on sekä sidosryhmien että Metsähallituksen yhteinen tuki. Toimenpiteitä ei ole asetettu tärkeysjärjestykseen.

Toimenpiteet

Vihreä kasvu

Klikkaa kunkin
toimenpiteen
väkästä avataksesi
toimenpiteen
tarkenteen

Mahdollistamme
vihreään kasvuun liittyviä
teollisia hankkeita

Kehitämme aurinko- ja
tuulivoimahankkeita

Hyödynnämme kaivosmine-
raalien talteenoton ja
ylijäämämassojen läjitys-
alueiden mahdollisuudet

Tuemme tutkimus- ja
opetusyhteistyötä

Tuotamme puuraaka-ainetta
kestävästi ja vahvistamme
aluetaloutta

Tunnistamme
luonnonarvomarkkinoiden
mahdollisuudet

Lisäämme virkistyskäytön
ja luontomatkailun
mahdollisuuksia
suojelualueiden
ulkopuolella

[Tutustu Vihreän kasvun toimenpiteiden mittareihin >](#)

[Tutustu kaikille pääteemoille yhteisiin mittareihin >](#)

Toimenpiteet

Ilmasto ja luonnon monimuotoisuus

Klikkaa kunkin
toimenpiteen
väkästä avataksesi
toimenpiteen
tarkenteen

**Turvaamme metsien kasvun
ja hiilivaraston, vahvistamme
hiilinieluja sekä
varaudumme tuhoriskiin**

**Ennallistamme ja teemme
luonnon- ja lajistonhoito-
toimia, lisäksi turvaamme
monimuotoisuutta Metsä-
hallitus Metsätalous oy:n
ympäristöoppaan keinoin**

**Toteutamme osaltamme
tulevan kansallisen biodiver-
siteettistrategian toiminta-
ohjelman ja omistaja-
ohjauksen tavoitteita**

**Lisäämme luonnonsuojelu-
alueiden hoidon vaikutta-
vuutta ja tuottavuutta**

**Parannamme vesistöjen
tilaa**

**Parannamme valtionmaiden
luontoarvojen turvaamisen
ja lisäämisen vaikuttavuutta
ottamalla huomioon verkostot
ja kytkeytyneisyyden**

[Tutustu Ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden toimenpiteiden mittareihin >](#)

[Tutustu kaikille pääteemoille yhteisiin mittareihin >](#)

Toimenpiteet

Hyvinvointi ja turvallisuus

Klikkaa kunkin
toimenpiteen
väkästä avataksesi
toimenpiteen
tarkenteen

Pidämme Metsähallituksen
tieverkon kunnossa

Varmistamme eränkäynnin
kestävyyden ja
jatkuvuuden valtion mailla
ja vesillä. Tiivistämme
erävalvontaan liittyvää
viranomaisyhteistyötä

Turvaamme kaupallisen
kalastuksen kestävyys-

Osallistumme turvallisuuden
ja huoltovarmuuden
ylläpitoon

Ylläpidämme
kulttuurihistoriallisia
arvokohteita ja
toteutamme niiden
hoito- ja kunnostustöitä

Tarjoamme luonnossa
virkistytymisen ja
luonnon kokemisen
mahdollisuuden
mahdollisimman monelle

Lisäämme retkeilyn ja
eränkäynnin palveluiden
saavutettavuutta

[Tutustu hyvinvoinnin ja turvallisuuden toimenpiteiden mittareihin >](#)

[Tutustu kaikille pääteemoille yhteisiin mittareihin >](#)

Luonnonvara- suunnitelmien toteutumista seurataan

Luonnonvarasuunnitelmien toteutumista seurataan vuosittain suunnitelmaan sisältyvän mittariston avulla. Seurantatieto sisältää numeeriset mittaritiedot ja niiden tulkinnan, lyhyen arvion toteutuneesta kehityksestä sekä tiiviin ja viestinnällisesti selkeän katsauksen etenemisestä luonnonvarasuunnitelman toiminnan linjausten suhteen.

Suoraan järjestelmistä saatavat mittarit raportoidaan vuosittain, muut mittarit raportoidaan LVS-kauden lopussa.

Seurantatuloksista viestitään myös sidosryhmätapaamisissa, joita toteutetaan

vuosittain. Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelmaan osallistuneille yhteistyöryhmien jäsenille järjestetään seurantainfo suunnittelukaudella, jolloin tarkastellaan toimenpiteiden toteutumista.

Liitteet

Liite 1: Yhteistyöryhmät ja projektiorganisaatio

Liite 2: Mittarit

Liite 3: MELA-hakkuusuunnitelaskennan kuvaus

Liite 4: Tunnistettut riskitekijät

Liite 5: Kyselyt nuorille ja kansalaisille

Liite 6: Lausuntoyhteenveto

Yhteistyöryhmät ja projektiorganisaatio

Länsi-Suomen yhteistyöryhmä

Organisaatio

1. Keski-Suomen liitto
2. Pirkanmaan ELY-keskuS
3. Suomen Metsäkeskus
4. Karstulan kunta
5. Parkanon kaupunki
6. Helsingin yliopisto (Hyytiälä)
7. Luonnonvarakeskus
8. Hämeen ammattikorkeakoulu
9. Metsä Group (Metsäliitto Osuuskunta)
10. JPJ-Wood oy
11. SKAL Metsäalan kuljetusyrittäjät
12. Koneyrittäjät ry
13. Kannonlahti Forest oy
14. Suomen Partiolaiset
15. Suomen luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry
16. Suomen Metsästäjäliitto ry
17. Suomen uusiutuvat ry
18. Suomen riistakeskus
19. Visit Tampere oy

Edustaja

- Suvi Bayr
Marja-Liisa Pitkänen
Matti Virkkunen
Juha Laaksonen
Timo Lehtinen

Juho Aalto
Lasse Aro
Elise Stenroos

Silja Pitkänen-Arte
Jussi Torpo

Jarkko Vartiamäki
Simo Jaakkola
Kai Kannonlahti
Kati Systä

Jyri Mikkola
Ere Grenfors
Kimmo Kyrölä
Olli Kursula
Matti Pollari

Itä-Suomen yhteistyöryhmä

Organisaatio

1. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
2. Pohjois-Karjalan ELY-keskus
3. Pohjois-Savon ELY-keskus
4. Suomen Metsäkeskus
5. Pohjois-Karjalan neuvottelukunta
6. Lieksan kaupunki
7. Nurmeksien kaupunki
8. Itä-Suomen yliopisto
9. Luonnonvarakeskus
10. Metsä Group (Metsäliitto Osuuskunta)
11. Kalatalouden keskusliitto ry
12. Keitele Forest oy
13. Kuopion Energia oy
14. SKAL Metsäalan kuljetusyrittäjät ry
15. Koneyrittäjät ry
16. Puunkorjuu Kyllönen oy
17. Maansiirto Korkalainen oy
18. Pohjois-Karjalan Osuuskauppa
19. Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri ry
20. SavonLuotsi Leader ry
21. Riistakeskus
22. Suomen Metsämuseo Lusto
23. Kolin matkailu oy

Edustaja

- Pasi Pitkänen
Pirkko Siikamäki
Arto Saari
Terttu Kinnunen
Kari Kuokkanen
Pirre Seppänen
Ismo Ryyänen
Eeva-Stiina Tuittila
Markus Melin
Vesa Junnikkala
Mikko Malin
Ilpo Pentinpuro
Matti Voutilainen
Kari Palojarvi
Matti Mäkelä
Jari Kyllönen
Kalle Korkalainen
Jani Lehikoinen

Annamari Markkola
Sini Yläsaari
Matti Kervinen
Niina Uronen
Jason Koukku

Projektiorganisaatio

Ohjausryhmä

- Eeva-Liisa Jorri, Puheenjohtaja, Metsähallitus Metsätalous oy
- Johanna Leinonen, Konsernitoiminnot
- Annukka Rasinmäki, Luontopalvelut
- Jussi Viitanen, Eräpalvelut
- Tauno Kandelin, Kiinteistökehitys

Projektiryhmä

- Teemu Rintala, Projektipäällikkö, 9.3.2025 asti
- Marja Hokkanen, Projektipäällikkö, alkaen 10.3.2025
- Anni Rautio, Luontopalvelut
- Hanna Ylitalo, Luontopalvelut
- Riku Mönkkönen, Kiinteistökehitys
- Matti Väisänen, Metsähallitus Metsätalous oy
- Meri-Tuulia Forsman, Konsernitoiminnot/viestintä
- Juha Tuomola, Eräpalvelut

Fasilitaattori

Petteri Lillberg, Knowit oy

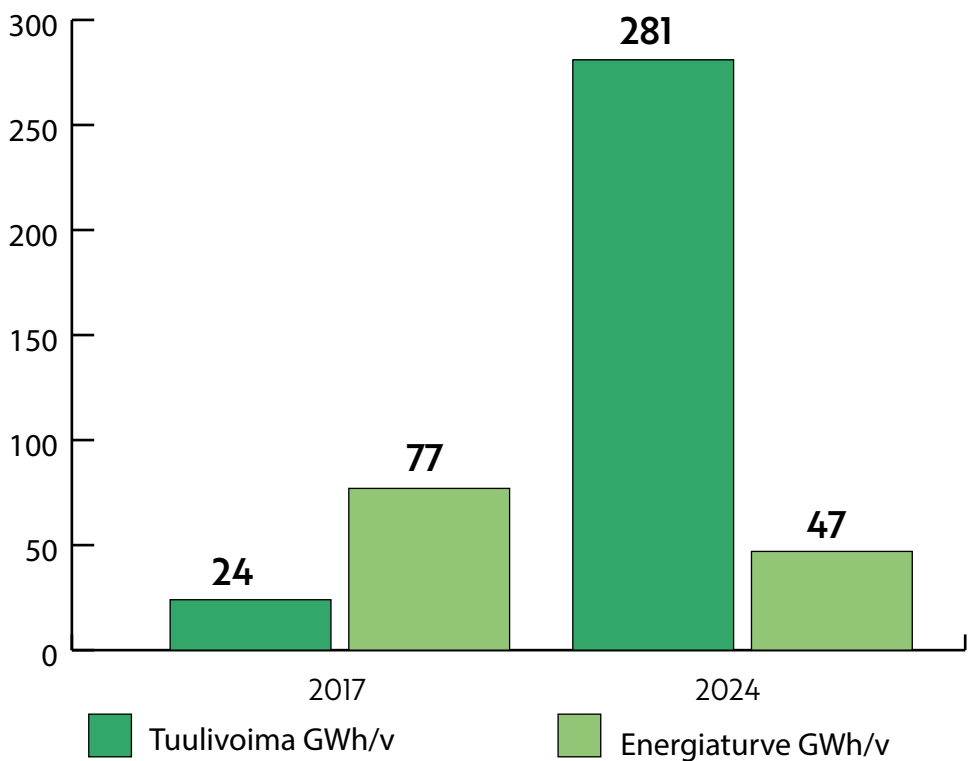
Kehitämme aurinko- ja tuulivoimahankkeita:

Vuoden 2024 lopussa valtion maille sijoittuvista tuotannossa olevista voimaloista lähes 10 prosenttia sijoittui Etelä-Suomen alueille. Vuosien 2017–2024 aikana tuulivoimatuotanto on ollut kasvussa ja valtion eteläisillä maa-alueilla 16 uutta voimalaa aloitti tuotannon. Vuoden 2017 lopussa valtion alueilla tuulivoimalla tuotetun energian määrä oli 24 GWh, kun taas vuoden 2024 loppuun mennessä Etelä-Suomen valtion maa-alueilla tuotettiin tuulivoimalla 281 GWh energiaa. Tulevina vuosina tuulivoiman lisäksi myös aurinkovoima voi kasvattaa valtion mailla tuotetun energian määrää.

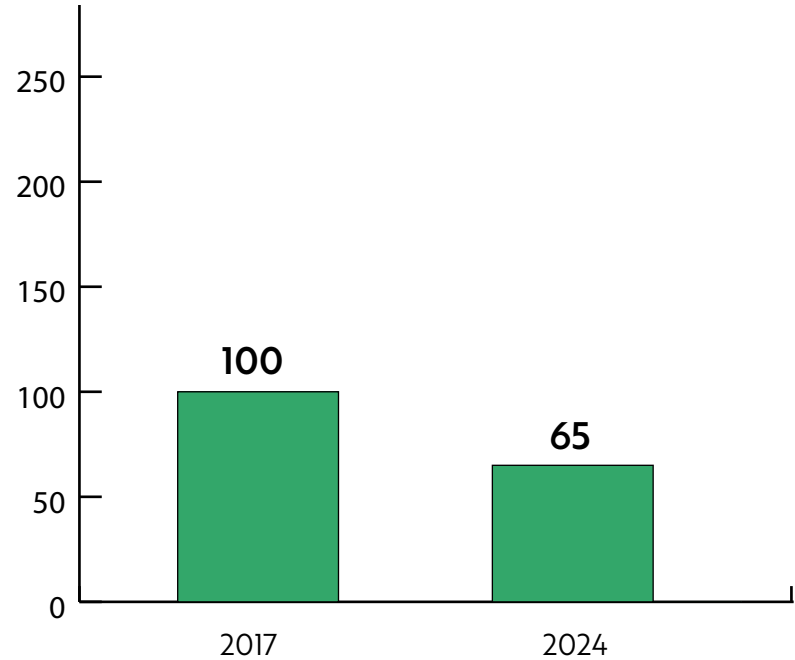
Vuonna 2024 suunnittelualueelta energiantuotantoon toimitetulla puulla tuotettiin 65 gigawattituntia energiaa. Turpeen käyttö on suunnittelualueella voimakkaasti vähentynyt. Turpeen energiakäytön vähenemiseen syynä on ollut EU:n päästövähennyksien tavoitteet ja sen seurauksena muutokset kansallinen energiapolitiikassa.

MITTARI: Tuotetun energian määrä (sis. tuuli, turve ja puu)

Tuotettu energia GWh/v

Tuotettu energia, energiapuu (GWh)

Mahdollistamme vihreään kasvuun liittyviä teollisia hankkeita:

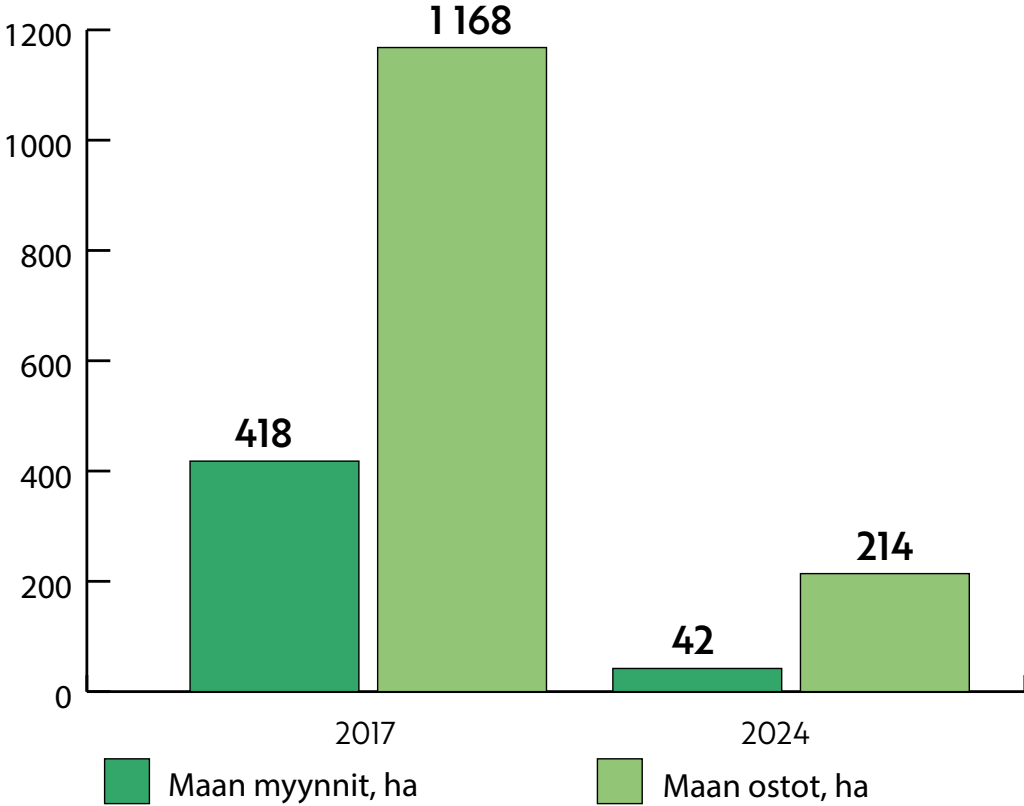
Vuonna 2024 suunnittelualueelta luovutettiin myymällä tai vuokraamalla 31 kaavoitettua tonttia. Pääosa luovutetuista tai luovutuksen piirissä olevista tonteista soveltuu loma- tai asuinrakentamiseen, mutta joukossa on myös liikeraikentamiseen ja teolliseen käyttöön sopivia kohteita.

Suosituimmat tontit sijaitsevat kohotuullisella etäisyydellä kasvukeskuksista, mutta kysyntää kohdistuu myös erämaisiin rakennuspaikkoihin muun muassa Pohjois-Karjalassa.

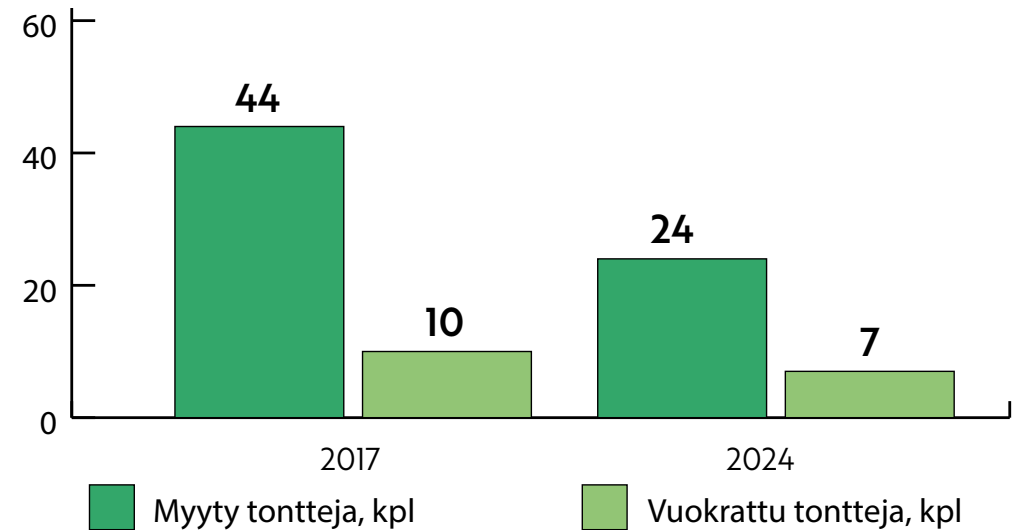
Maanmyyntejä tehtiin yhteensä 42 hehtaaria ja ostoja 214 hehtaaria vuonna 2024. Määrät ovat olleet väheneviä.

MITTARI: Maan ostot ja myynnit sekä myydyt ja vuokratut tontit

Maan ostot ja myynnit, ha

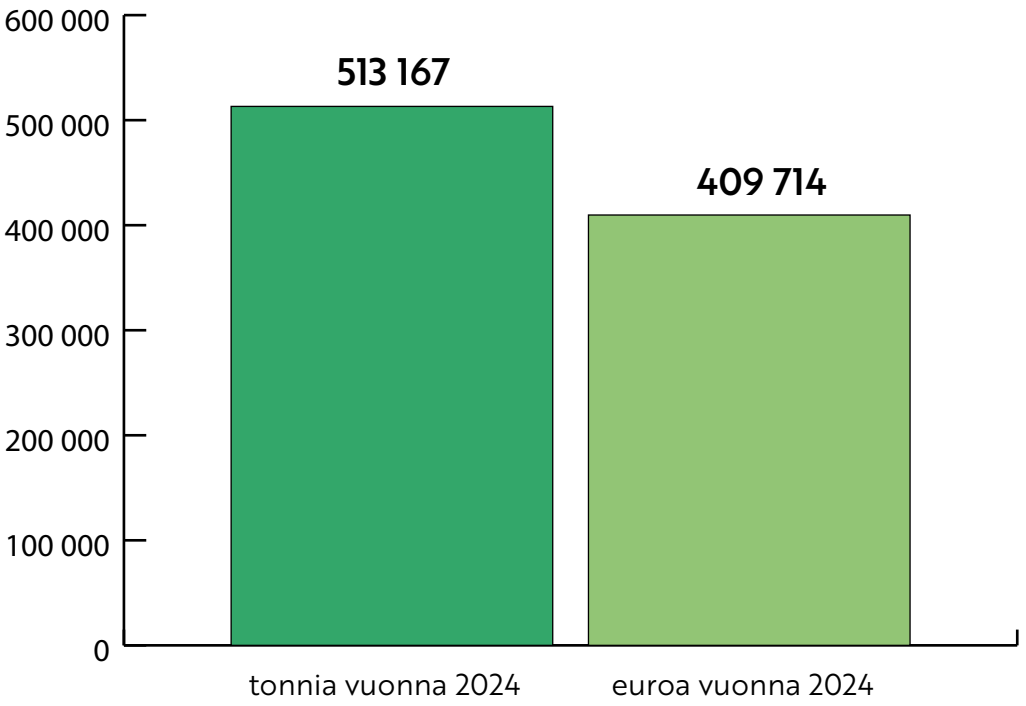
Myydyt ja vuokratut tontit, kpl

Hyödynnämme kaivosmineraalien talteenoton ja ylijäämämassojen läjitysalueiden mahdollisuudet:

Suunnittelualueelta vuonna 2024 laskutetun kiviaineksen määrä oli yhteensä runsas 510 000 tonnia (noin 410 000 €). Kiviaineksesta kalliota oli 364 450, soraa 105 450, hiekkaa 42 700 ja moreenia 600 tonnia. Läjitysalueista ei ollut vuonna 2024 voimassa olevia sopimuksia.

MITTARI: Laskutettu kiviaines

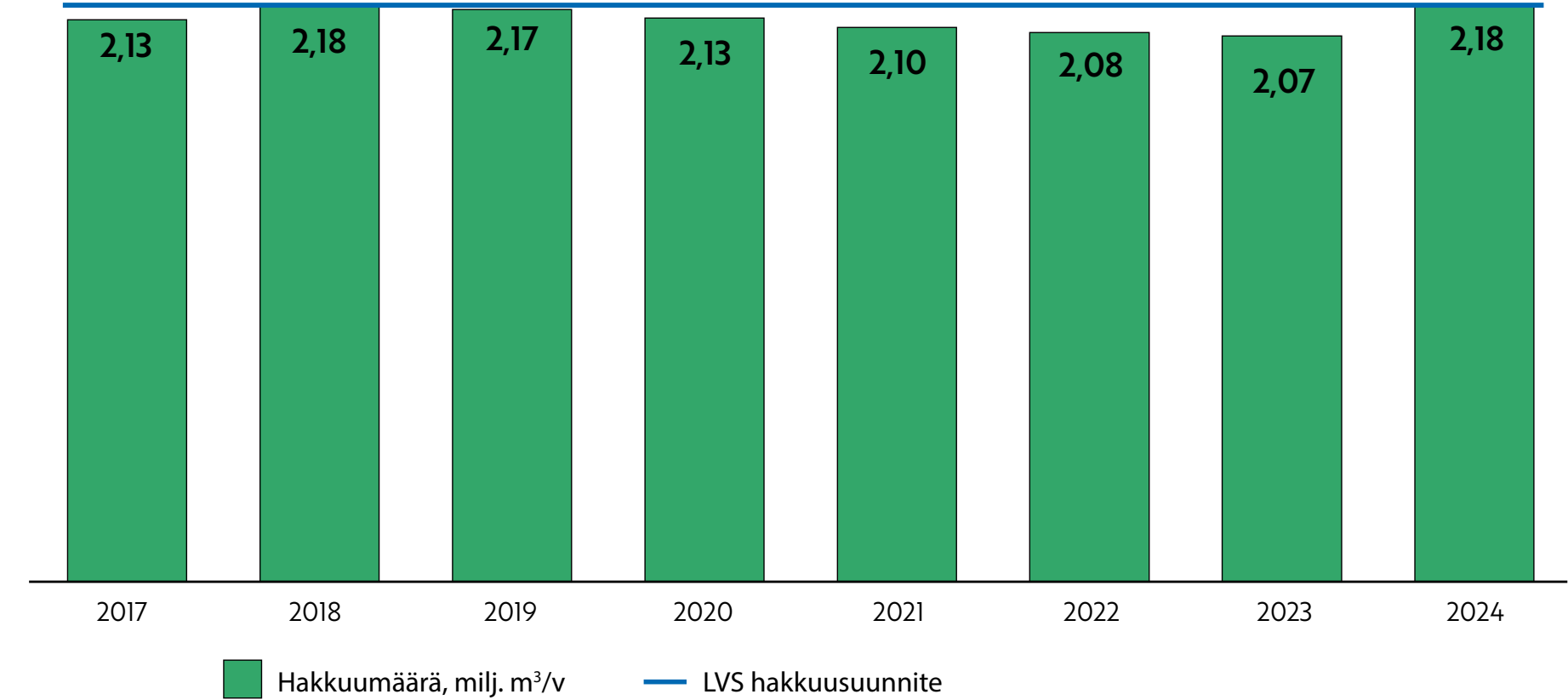
Tuotamme puuraaka-ainetta kestävästi ja vahvistamme aluetaloutta:

MITTARI: Hakattu puumäärä vs. LVS-hakkuusuunnite

Luonnonvarasuunnittelussa hakkuusuunnite tarkoittaa puumäärää, joka on tarkoitus hakata vuosittain suunnitelmakauden aikana. Hakkuusuunnite määritetään osana luonnonva-

rasuunnitelman laadintaa. Suunnitteen määrittäminen on kuvattu tarkemmin liitteessä 3. Etelä-Suomen alueen edellisen luonnonvarasuunnitelman mukainen vuotuinen hakkuusuunnite oli

Metsätalouden luonnonvarasuunnitelman hakkuusuunnite ja toteutuneet hakkuut 2017–2024 (Etelä-Suomi)

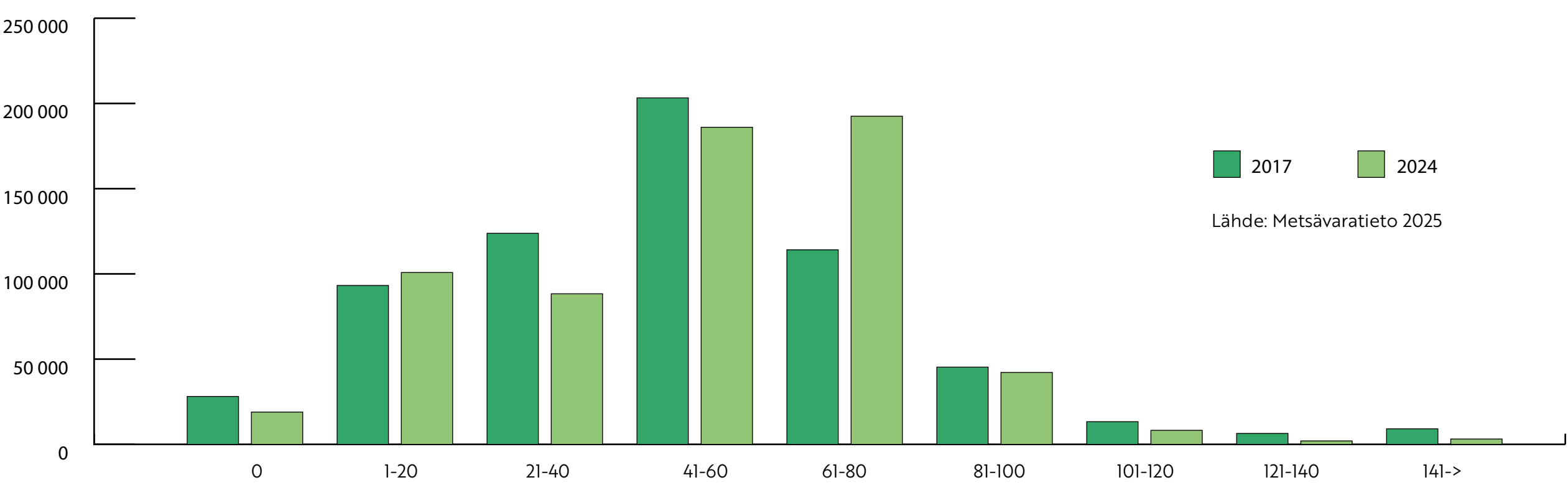
2,2 milj. m³. Toteutunut hakkuumäärä vuosina 2017–2024 on vaihdellut 2,07–2,18 milj. m³ välillä, ollen keskimäärin 2,14 milj. m³. Samaan aikaan monikäyttömetsien puuston tilavuus on kasvanut 0,6 milj. m³, ollen nyt 88 miljoonaa kuutiometriä. Puuston vuotuinen tilavuuden kasvu on noussut 3,1 miljoonasta kuutiometristä 3,2 miljoonaan kuutiometriin.

Vuosittainen hakkuusuunnite tulevalle LVS-kaudelle on 2,4 miljoonaa kuutiometriä. Edelliseen suunnitelmakautteen verrattuna hakkuusuunnite nousee 0,2 milj. m³/v tinkimättä yhteiskunnallisista velvoitteista tai hiilinelutavoitteesta. Puuston ikärakenteen takia aiempaa suurempi osa hakkuista on uudistusluonteisia. Uudistusluonteisten hakkuiden pinta-ala suunnitelmakaudella on 6 800 ha/v, kun edellisellä kaudella pinta-ala oli 5 300 ha/v. Harvennushakkuiden pinta-ala on suunnitelmakaudella 16 300 ha/v, kun edellisellä kaudella pinta-ala oli 18 000 ha/v.

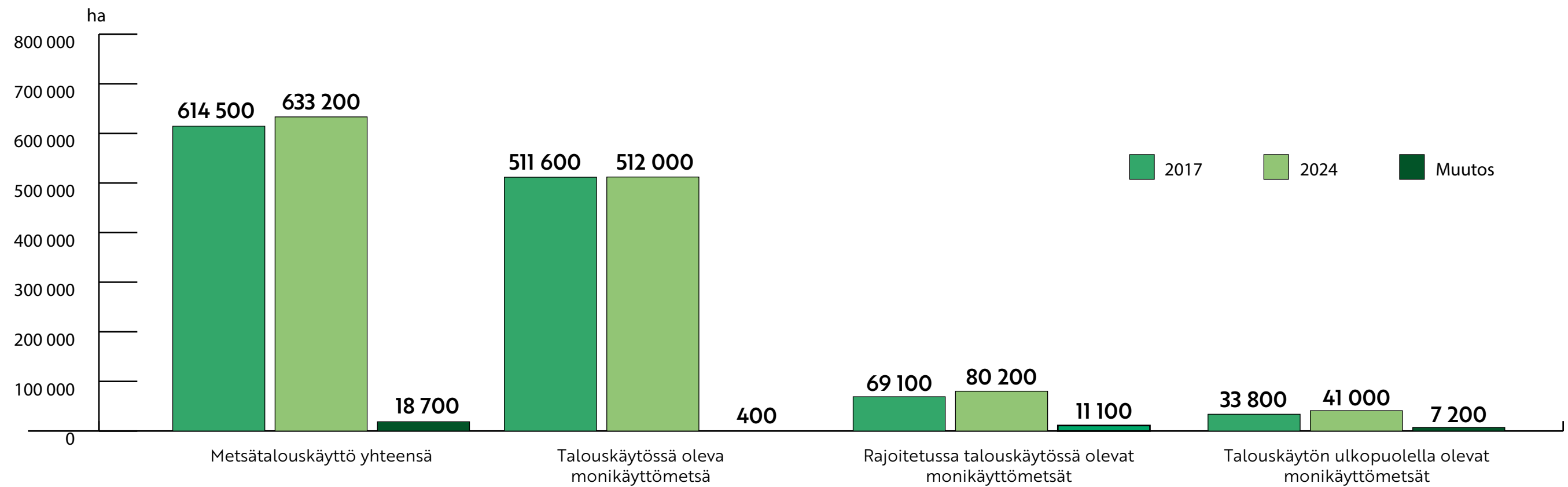
Jatkuu seuraavalla sivulla.

Tuotamme puuraaka-ainetta kestävästi ja vahvistamme aluetaloutta:

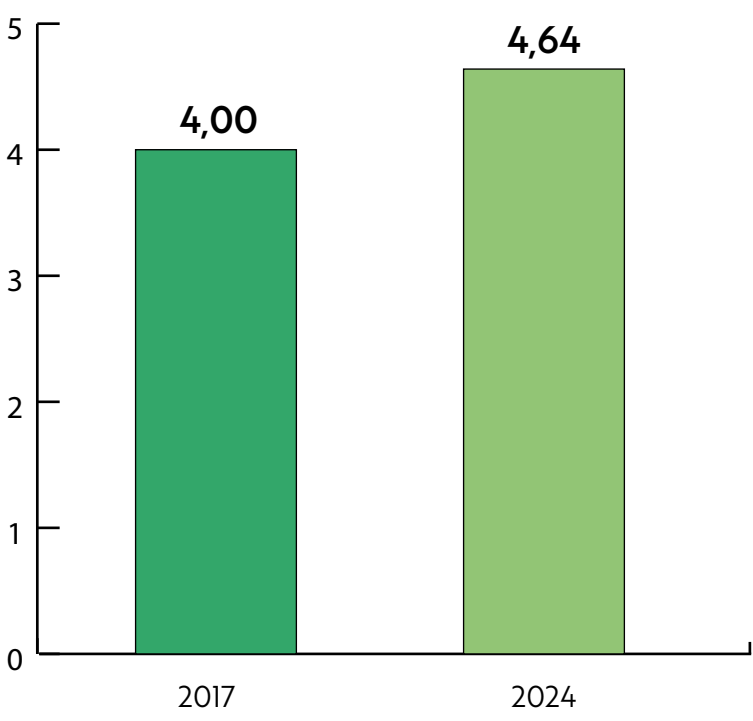
MITTARI: Monikäyttömetsien ikäluokat metsämaalla, ha

MITTARI: Maankäyttö

MITTARI: Metsähallitus Metsätalous oy:n asiakastyytyväisyys

Metsätalouden asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan joka toinen vuosi koko maan tasolla. Etelä-Suomessa asiakastyytyväisyys kohosi vuodesta 2017 (4,00) vuoteen 2024 (4,64) asteikolla 1–5.

MITTARI: Henkilöstön palkat

MITTARI: Ostetut palvelut

Metsähallitus Metsätalous oy:n aluetaloudelliset vaikutukset 2024

	milj. €/v
Henkilöstön palkat, milj. €/v	9,4
Ostetut palvelut, milj. €/v	65,1

**Lisäämme
virkistyskäytön ja
luontomatkailun
mahdollisuuksia
suojelualueiden
ulkopuolella:**

Edellisellä kaudella valtion retkeilyalueiden käyntimäärissä oli laskua, kun muilla käyntikohdetyypeillä havaittiin kasvua. Tavoitteena on saada valtionmaiden suojelualueiden ulkopuolinen virkistyskäyttö kasvuun, joka voi olla sekä ekologisen, sosiaalisen, kuttuurisen että taloudellisen kestävyysden kannalta hyvä asia.

**MITTARI: Käyntimäärät valtion
retkeilyalueilla Etelä-Suomessa**

Asiakas- kohde	Käyntimäärä 2017	Käyntimäärä 2024
Evon retkeilyalue	60 700	56 400
Ruunaan retkeilyalue	78 400	56 700
Yhteensä	139 100	113 200

Ennallistamme ja teemme luonnon- ja lajistonhoitotoimia, lisäksi turvaamme monimuotoisuutta Metsähallitus Metsätalous oy:n ympäristöoppaan keinoin:

MITTARI: Luonnonhoitotöiden toteutusmäärät

Luontopalvelut on ennallistanut tai tehnyt luonnonhoitotöitä suunnitelma-alueella vuonna 2024 yhteensä noin 4000 hehtaarin alueella. Laaja-alaisinta on ollut perinnebiotooppien ja lintuvesien hoito sekä soiden ennallistaminen. Suurin osa näistä toteuttaa Helmi-ohjelman 2030 tavoitteita. Nykyisten tavoitteiden mukaan Metsähallitus jatkaa nykyisellä pinta-alalla perinnebiotooppien jatkuvaa hoitoa, kunnostaa lisää lähteitä ja rantaluontotyyppejä, ennallistaa soita ja metsiä ja hoitaa lintuvesiä. Tavoitteiden suuruuteen vaikuttanee käynnissä oleva ennallistamisasetuksen mukainen kansallisen ennallistamissuunnitelman laatiminen.

Aktiivisen luonnohoidon ja ennallistamisen lisäksi keskiössä ovat myös pitkä-

aikasseurannat. Esimerkiksi Luontopalvelujen hallinnoima kansallinen soiden ennallistamisen seurantaverkoto edustaa maailman huippua luonnontilan parantamisen vaikutusten seurannassa.

Panostus Metsähallituksen liiketoiminnan käytössä olevien monikäyttömetsien luonnonhoitoon jatkuu suunnitelma-kaudella Helmi-ohjelman tavoitteiden mukaisesti. Monikäyttömetsien luonnonhoitotyöt toteutetaan liiketoiminnan tuloilla. Kulotus on otettu uudelleen työläjivalikoimaan edellisen luonnonvarasuunnitelman julkaisun jälkeen. Kulotuksella saadaan tuotettua laajempia paloalueita ja suurempia määriä palnutta puuta kuin säästöpuuryhmien polttoilla. Kulotusten ja säästöpuuryhmien polttojen määrä on muutaman viime vuoden aikana nostettu suunnittelukauden tavoitetasoon 70 ha/v.

Luonnonhoitöiden toteutusmäärät suunnittelualueella 2024

Perinneympäristön hoito, ha	2 440
Lintuvesien hoito, ha	728
Soiden ennallistaminen, ha	753
Metsien ennallistaminen, sisältää liiketoiminnan tulen käytön, ha	166
Lehtojen hoito, ha	38
Jalopuumetsien hoito, ha	45
Harju- ja paahdeympäristöjen hoito, ha	36
Yksittäisten lajien elinympäristöjen hoito, ha	42
Yhteensä, ha	4 248

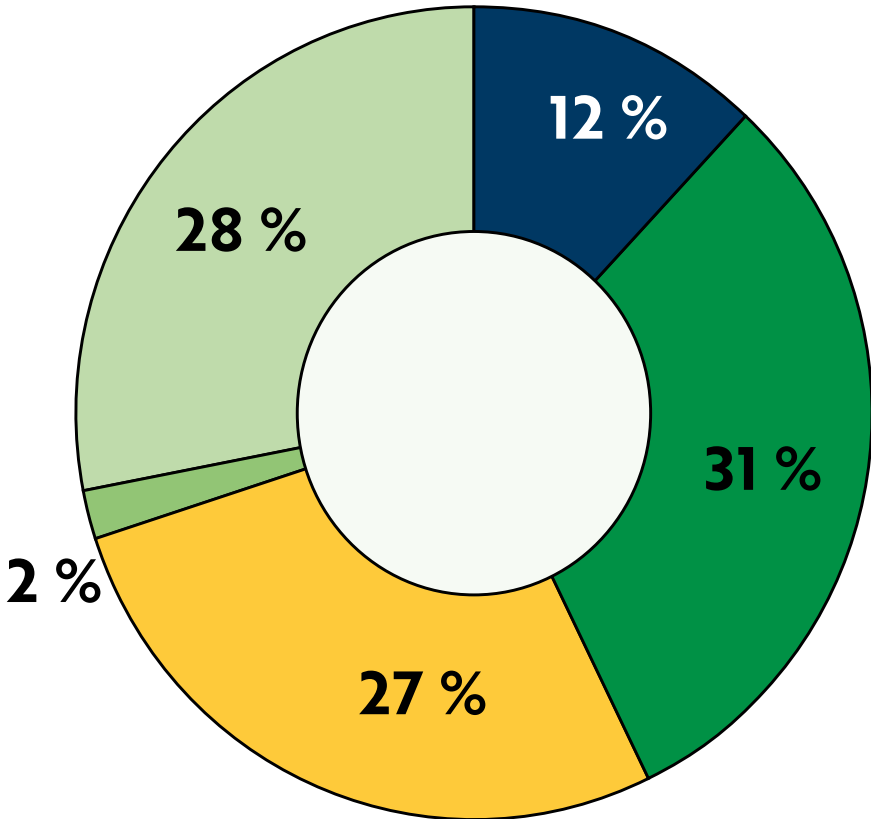
Jatkuu seuraavalla sivulla.

Ennallistamme ja teemme luonnon- ja lajistonhoitotoimia, lisäksi turvaamme monimuotoisuutta Metsähallitus Metsätalous oy:n ympäristöoppaan keinoin:

MITTARI: Natura 2000 -luontotyyppien edustavuus ja luonnontila.

Natura 2000 -luontotyyppien edustavuutta ja luonnontilaisuutta arvioidaan sen mukaan, kuinka hyvin kyseinen luontotyyppikuvio vastaa ihanteellisessa luonnontilassa olevan luontotyypin määritelmää. Suunnitteluvuonna 2024 määritetty keskimäärin edustavuudeltaan merkittäväksi, ja Natura 2000 -alueiden kokonaispinta-alasta noin 2/3 on määritetty edustavuudeltaan erinomaiseksi, hyväksi tai merkittäväksi Natura 2000 -luontotyyppiä.

Natura 2000 -luontotyyppien edustavuus- ja luonnontilaisuusarvot (erinomainen, hyvä, merkittävä ja ei merkittävä) perustuvat Natura 2000 -luontotyyppioppaan vakiintuneeseen terminologiaan. Tässä oppaassa on kerrottu kunkin Natura 2000 -luontotyypin osalta ne piirteet, mitä kyseisen luontotyypin osalta tuo arvo tarkoittaa. Metsähallitus käyttää luontotyyppi-inventoinnissaan tuota luokitusta.

- Erinomainen (48 795 ha)
- Hyvä (128 908 ha)
- Merkittävä (111 784 ha)
- Ei merkittävä (10 429 ha)
- Ei Natura 2000 -luontotyyppiä (114 044 ha)

Natura 2000 -luontotyyppien edustavuus ja luonnontila 2024.

Edustavuus ja luonnontila Luontotyyppi	Erinomainen Pinta-ala, ha	Hyvä Pinta-ala, ha	Merkittävä Pinta-ala, ha	Ei-merkittävä Pinta-ala, ha	Yhteensä Pinta-ala, ha
1110 - Vedenalaiset hiekkasärkät		13			13
1130 - Jokisuistot		18	2 602		2 620
1150 - Rannikon laguunit	9	17	3 205	2	3 232
1160 - Laajat matalat lahdet		16	1 728		1 745
1220 - Kivikkorannat	0	0			0
1230 - Kasvipeitteiset merenrantakalliot	2	2	0	0	5
1610 - Harjusaaret			5		5
1630 - Merenrantaniityt	16	117	144	45	322
1640 - Itämeren hiekkarannat		0		0	0
1650 - Kapeat murtovesilahdet			7 408		7 408
2110 - Liikkuvat alkiovaheen dyynit		1			1
2120 - Liikkuvat rantakauradyynit		1			1
2140 - Variksenmarjadyynit		3		0	3
2180 - Metsäiset dyynit		6	4	2	12
3110 - Karut kirkasvetiset järvet	10 854	5 331	134	2	16 322
3130 - Niukka-keskiravinteiset järvet	61	2 237	20	456	2 774
3150 - Luontaisesti ravinteiset järvet		463	193		656
3160 - Humuspitoiset järvet ja lammet	11 281	5 985	2 333	16	19 616
3210 - Luonnontilaiset jokireitit	7	322	13		342
3260 - Pikkujoet ja purot	45	135	69	6	255
4030 - Kuivat nummet		0	2		2
6210 - Kuivat niityt ja pensaikat kalkkipit. alustoilla			0		0
6230 - Runsaslajiset jäkkiniityt			0		0
6270 - Runsaslajiset kuivat ja tuoreet niityt	2	28	50	24	104
6280 - Alvarit ja kalkkivaikutteiset kalliokedot		3	2		5
6430 - Kosteat suuruohoniityt	2	15	46	14	76
6450 - Tulvaniityt	0		4		5
6510 - Alavat niitetyt niityt	3	4	7	0	14
7110 - Keidassuot	9 471	50 649	19 156	1 067	80 343
7120 - Muuttuneet ennallistamiskelpoiset keidassuot		207	661	257	1 125
7140 - Vaihtumissuot ja rantasuot	1 069	3 395	1 927	318	6 708
7160 - Lähteet ja lähdesuot	17	34	19	3	73
7210 - Taarnaluhtaletot		0			0
7220 - Huurresammallähteet	0	0	0		0
7230 - Letot	36	102	89	11	239
7310 - Aapasuot	5 960	19 391	12 244	809	38 405
8210 - Kalkkikalliot	1	3	1	0	5
8220 - Silikaattikalliot	125	528	2 990	151	3 795
8230 - Kallioiden pioneerikasvillisuus	66	90	154	3	313
9010 - Luonnonmetsät	4 796	16 233	22 359	1 260	44 648
9020 - Jalopuumetsät	13	19	9	0	40
9030 - Maankohoamisrannikon primäärisuksessiovahteiden luonnontilaiset metsät	10	168	153	14	345
9050 - Lehdot	381	1 980	2 192	430	4 983
9060 - Harjumetsät	54	1 891	7 329	2 783	12 057
9070 - Hakamaat ja kaskilaitumet	3	58	114	37	212
9080 - Metsäluhdet	29	235	216	23	503
9180 - Raviini- ja rinnelehdot	3	4	3	0	10
9190 - Vanhat tammimetsät		4			4
91D0 - Puustoiset suot	4 461	19 180	24 148	2 690	50 479
91E0 - Tulvametsät	17	19	49	5	90
Yhteensä	48 795	128 908	111 784	10 429	299 915

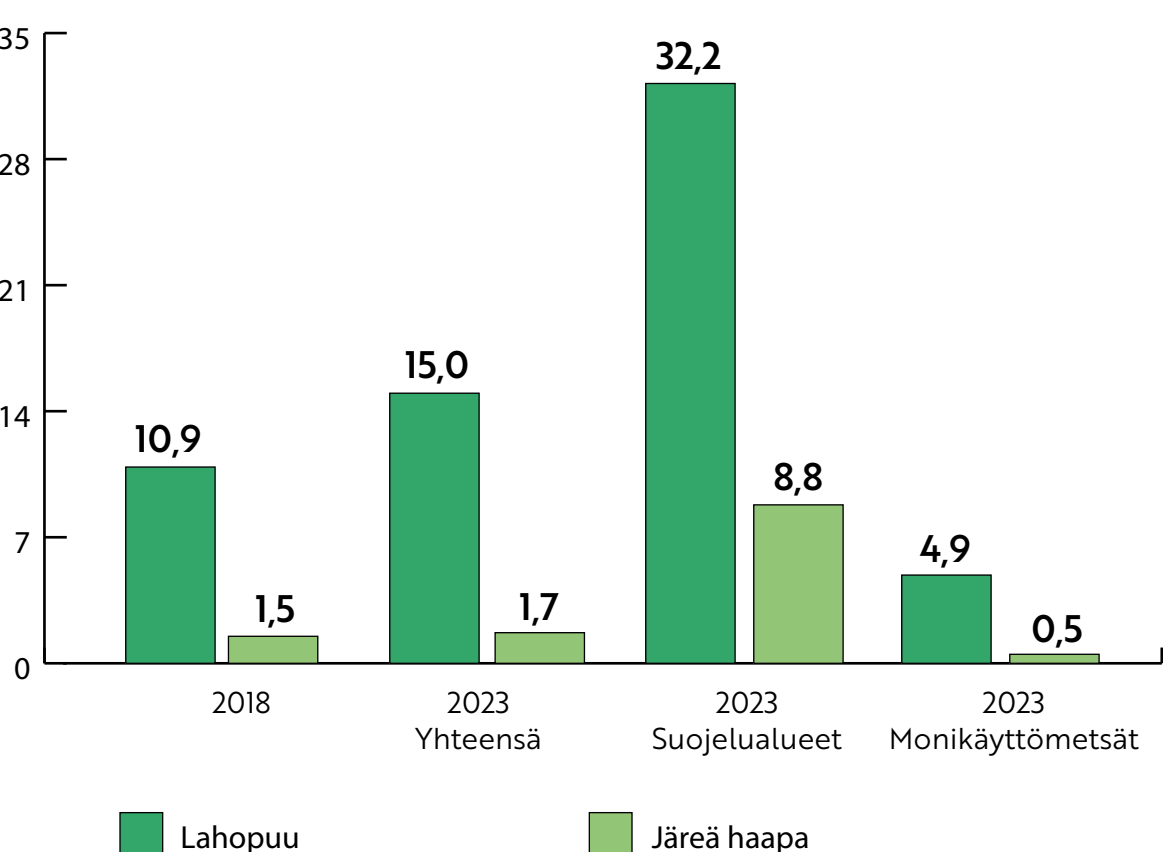
Jatkuu seuraavalla sivulla.

Ennallistamme ja teemme luonnon- ja lajistonhoitotoimia, lisäksi turvaamme monimuotoisuutta Metsähallitus Metsätalous oy:n ympäristöoppaan keinoin:

MITTARI: Kuolleen puun ja järeän haavan määrä

Valtion metsien inventoinnissa (VMI) kuolleet puut mitataan kaikilta metsä- ja kitumaan keskipistekuvioilta kiinteä- teiseltä ympyräkoealalta (säde 7 m) eli ns. lahoppukoealalta. Kuolleen puuna mitataan kaikki pystyyn kuolleet, vä- hintään 1,3 m pituiset ja rin- nankorkeuslöpimitaltaan vä- hintään 10 cm paksuiset puut ja pökkelöt (pystypuut) sekä maassa olevat rungot ja run- gon osat (maapuut), jotka ovat vähintään 1,3 m pitkiä ja 10 cm paksuja. Järeiden, löpimital- taan yli 30 cm, haapojen keski- tilavuus mitataan koealoilla.

Monikäyttömetsien ja suojelualueiden lahopuu ja järeä haapa m³/ha metsämaalla

Lisäämme luonnonsuojelualueiden hoidon vaikuttavuutta ja tuottavuutta:

MITTARI: Natura 2000 -luontotyyppien edustavuus ja luonnontila

Natura 2000 -luontotyyppien edustavuutta ja luonnontilaisuutta arvi- oidaan sen mukaan, kuinka hyvin kyseinen luontotyyppikuvio vastaa ihanteellisessa luonnontilassa olevan luontotyypin määritelmää. Suun- nittelualueen Natura 2000 -alueiden luontotyypit ovat suunnittelu- vuonna 2024 määritetty keskimäärin edustavuudeltaan merkittäväksi, ja Natura 2000 -alueiden kokonaispinta-alasta noin 2/3 on määritetty edustavuudeltaan erinomaiseksi, hyväksi tai merkittäväksi Natura 2000 -luontotyyppiä.

Natura 2000 -luontotyyppien edustavuus- ja luonnontila -luokkien sekä muiden luontotyyppien pinta-ala (ha) ja osuus (%)

Natura 2000 -luontotyypit, edustavuus ja luonnontila	Pinta-ala, ha	Osuus, %
Erinomainen	48 795	12
Hyvä	128 908	31
Merkittävä	111 784	27
Ei merkittävä	10 429	3
Muut luontotyypit	114 044	28
Yhteensä	413 960	100

Turvaamme metsien kasvun ja hiilivaraston sekä vahvistamme hiilinieluja:

MITTARI: Valtion maiden hiilinielu ja hiilivarasto

Kansallisen kasvihuonekaasuinventaarion menetelmiin ja valtakunnan metsien inventointitietoihin (VMI13) perustuen koko maassa valtion maiden puuston hiilivarasto monikäyttömetsissä ja suojelualueilla on kasvanut vuosina 2014–2023 ja metsät ovat toimineet hiilinieluinä. Valtion maiden hiilinielu on kuitenkin pienentynyt

VMI12 laskentaan verrattuna, mutta hiilivarastot ovat vastaavasti kasvaneet. Hiilinielun pienentymiseen vaikuttivat metsien kasvun hidastuminen (puuston ikääntyminen ja huonot kasvuolosuhteet) sekä luonnonpoistuman määrän kasvu. Myös ilmaston lämpenemisestä johtuva turvemaiden maaperäpäästöjen kasvu on heikentänyt metsien kokonaisnielua. Hakkuumäärissä ei ole merkittävää muutosta. (Valtion mailta peräisin olevasta puusta saatavat puutuot-

teet eivät kuulu seurantaan.)

MITTARI: Lannoituspinta-ala, ha

Vuoden 2024 lannoituspinta-ala

7 500 ha

VMI	Monikäyttömetsien hiilinielu MTCO2 ekv.	Suojelualueiden hiilinielu MTCO2 ekv.	Valtion maat yhteensä hiilinielu MTCO2 ekv.
VMI12 (2014-2018)	-6,056	-3,551	-9,607
VMI13 (2019-2023)	-3,982	-2,815	-6,798
Hiilinielun muutos %	-34,2	-20,7	-29,2

VMI	Monikäyttömetsien puuston hiilivarasto milj. tonnia hiiltä	Suojelualueiden puuston hiilivarasto milj. tonnia hiiltä	Valtion maat yhteensä puuston hiilivarasto milj. tonnia hiiltä
VMI12 (2014-2018)	123,351	65,971	189,329
VMI13 (2019-2023)	128,742	71,814	200,556
Hiilivaraston muutos %	+4,4	+8,9	+5,9

Parannamme vesistöjen tilaa:

MITTARI: Virtavesien kunnostukset 2024

Kunnostukset	10,3 km
Vaellusesteiden poisto	26 kpl

Suunnitelmakaudella on merkittävänä uutena avauksena liiketoiminnan alueilla tehtävien virtavesikunnostusten määrän nostaminen aiemmasta muutaman kilometrin vuositasosta noin 20 kilometrin tasolle.

Suojelualueilla jatkettiin purojen palauttamista vanhoihin uomiinsa. Lisäksi mm. kivettiin virtavesiä Talaskankaalla.

Vuoden 2024 aikana myös tehtiin Lato-kartanonkosken kunnostus, jonka tavoitteena oli parantaa vaelluskalojen elinympäristöä. Koskessa kunnostettiin kolme aluetta, joiden kokonaispituus oli 250 m.

Parannamme valtionmaiden luontoarvojen turvaamisen ja lisäämisen vaikuttavuutta huomioimalla verkostot ja kytkeytyneisyyden:

MITTARI: Kytkeytyneisyysanalyysi

Kytkeytyvien monimuotoisuuskohteiden lisä suojelualueille

Vuosi	Kytkeytyvyys etäisyys, m	Monimuotoisuuskohteita kytkeytyy suojelualueisiin, %	Monimuotoisuuskohteita kytkeytyy suojelualueisiin, ha	Suojelualueiden metsämaan pinta-ala, ha	Monikäyttömetsien monimuotoisuuskohteet ja suojelualueet, ha
2023	200	49,2	22 894	183 710	206 604
2017	200	48	19 519	179 534	199 053
2023	500	74,2	34 570	183 710	218 280
2017	500	70,4	28 633	179 534	208 167
2023	2000	94,2	43 882	183 710	227 591
2017	2000	95	38 617	179 534	218 151
2023	5000	97,7	45 485	183 710	229 195
2017	5000	98,5	40 058	179 534	219 592

Kytkeytyneisyysanalyysissä monikäyttömetsien monimuotoisuuskohteiksi on luettu alue-ekologiseen verkostoon kuuluvat käytön ulkopuoliset sekä rajoitetussa käytössä olevat alueet. Näitä ovat mm. metsälain 10 § erityisen tärkeät elinympäristöt, Metsähallitus Metsätalous oy:n ympäristöoppaan mukaiset luontokohteet sekä ekologiset yhteydet.

Ekologisen verkoston kytkeytyneisyys kuvaa alueen saavutettavuutta lajin näkökulmasta. Mitä lähempänä lajille sopiva elinympäristölaikku sijaitsee, sitä todennäköisempää on lajin onnistunut leviäminen uudelle alueelle. Kytkeytyvyysanalyysissä kriteerinä käytettiin neljää eri etäisyyttä: 200, 500, 2 000 ja 5 000 metriä. Kun laikut edellä mainittuihin etäisyyksiin laajennettuna leikkaavat toisiaan, kyseisten kohteiden tulkitaan kytkeytyvän toisiinsa.

Metsätalouden toimenpidesuunnittelussa lajien tarpeet tunnistetaan koko ajan paremmin, kun tietoa lajien esiintymistä ja lajeille sopivista elinympäristöistä kerätään suunnittelun yhteydessä. Lajien huomioon ottamista tukee myös edellisen suunnitelmakauden aikana perustettu vakinainen lajitoasiantuntijan tehtävä.

Varmistamme eränkäynnin kestävyys- ja jatkuvuuden valtion mailla ja vesillä. Tiivistämme erävalvontaan liittyvää viranomaisyhteistyötä:

MITTARI: Metsästysvuokrasopimusten määrä ja vuokra-alueiden pinta-ala

Myydyt 2024	Kpl	Pinta-ala (ha)
Metsästysvuokrasopimukset	2 038	990 000

Kaikki metsästykseseen soveltuva alue on vuokrattu (Etelä-Suomen valtion maista 95 % on vuokrattu). Osalla suojelualueista vain hirvenajo on sallittua, toisilla alueilla kaikki metsästyslainsäädännön mukainen metsästys.

Mittari: Metsästyslupien määrä ja lupa-alueiden pinta-ala

Myydyt 2024	Kpl	Pinta-ala, ha
Metsästysluvat	39 000	532 870

Huom! Sisältää pienriista-, hirvieläin-, suurpeto- ja kausiluvat.

MITTARI: Kalastuksen lupamäärät

Myydyt luvat (sisältää merialueen) 2024.	Kpl
Vapaluvat	22 900
Pyydysluvat *	2 680
Kalastonhoitomaksu**	286 000

Lupamyyntiä seurataan lupa-aluekohtaisesti. Merialueen lupien erottaminen myydyistä lupamääristä ei ole mahdollista.

Huom! *Pyydyslupa-alueita 21 kpl
 ** Sisältää vuosiluvat (192 000 kpl) ja lyhytaikaiset luvat (94 000 kpl)

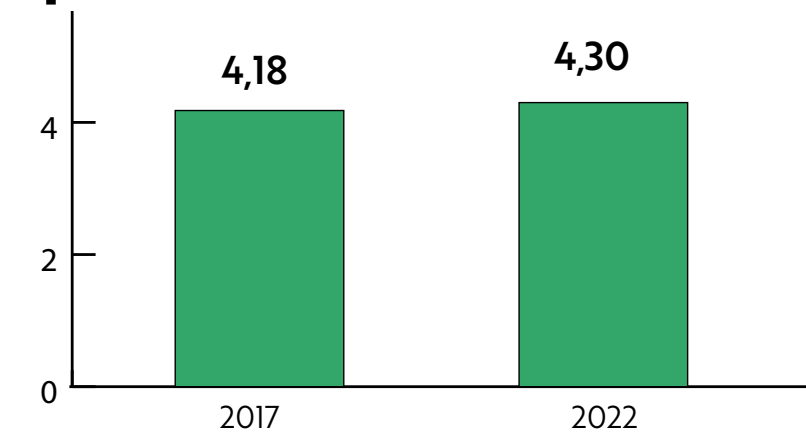
Turvaamme kaupallisen kalastuksen kestävyys- ja jatkuvuuden:

MITTARI: Kaupallisen kalastuksen lupamäärä

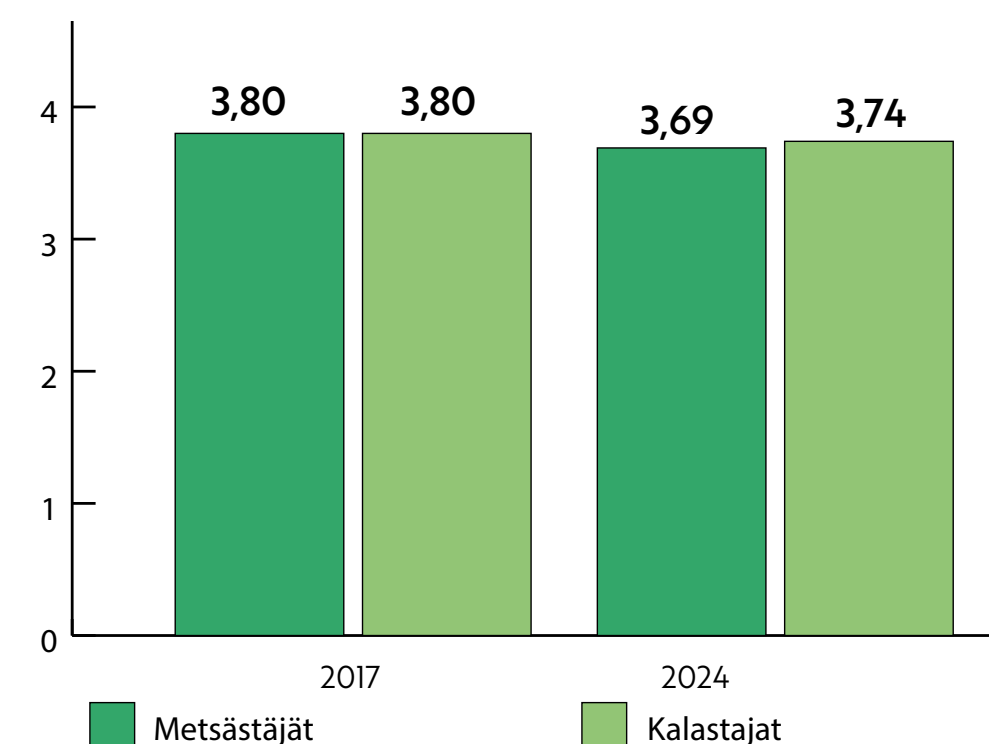
	Kpl
Kaupallisen kalastuksen luvat 2024	269

Lisäämme retkeilyn ja eräntäynnin palveluiden saavutettavuutta:

MITTARI: Asiakastyytyväisyys virkistys- ja matkailukäytön palveluihin

MITTARI: Metsästäjien ja kalastajien asiakastyytyväisyys

Suojelu- ja retkeilyalueiden asiakastyytyväisyysluku on koostettu kävijätutkimuksista saatavasta tiedosta. Kävijätutkimuksia on toteutettu kansallispuistoissa ja retkeilyalueilla noin viiden vuoden välein vuoteen 2023 asti. Nykyään asiakastyytyväisyys mitataan eri menetelmällä digitaalisia palvelukanavia käyttäen, eivätkä uudet asiakastyytyväisyysarvot ole suoraan vertailukelpoisia aiempien kausien kanssa. Mittarissa esitetty asiakastyytyväisyysarvo (4,30) vuodelta 2022 on viimeinen asiakastyytyväisyysarvo, joka on vertailukelpoinen aiempien kausien arvojen kanssa.

Metsästäjien asiakastyytyväisyys lasketaan suunnittelualueella sijaitsevien lupametsästysalueiden pienriistametsästäjien saalispalautteesta. Kalastajien asiakastyytyväisyys koostuu suunnittelualueen vapakalastuskohteilla vierailleen kalastajien jättämästä palautteesta.

Pidämme Metsähallituksen tieverkon kunnossa:

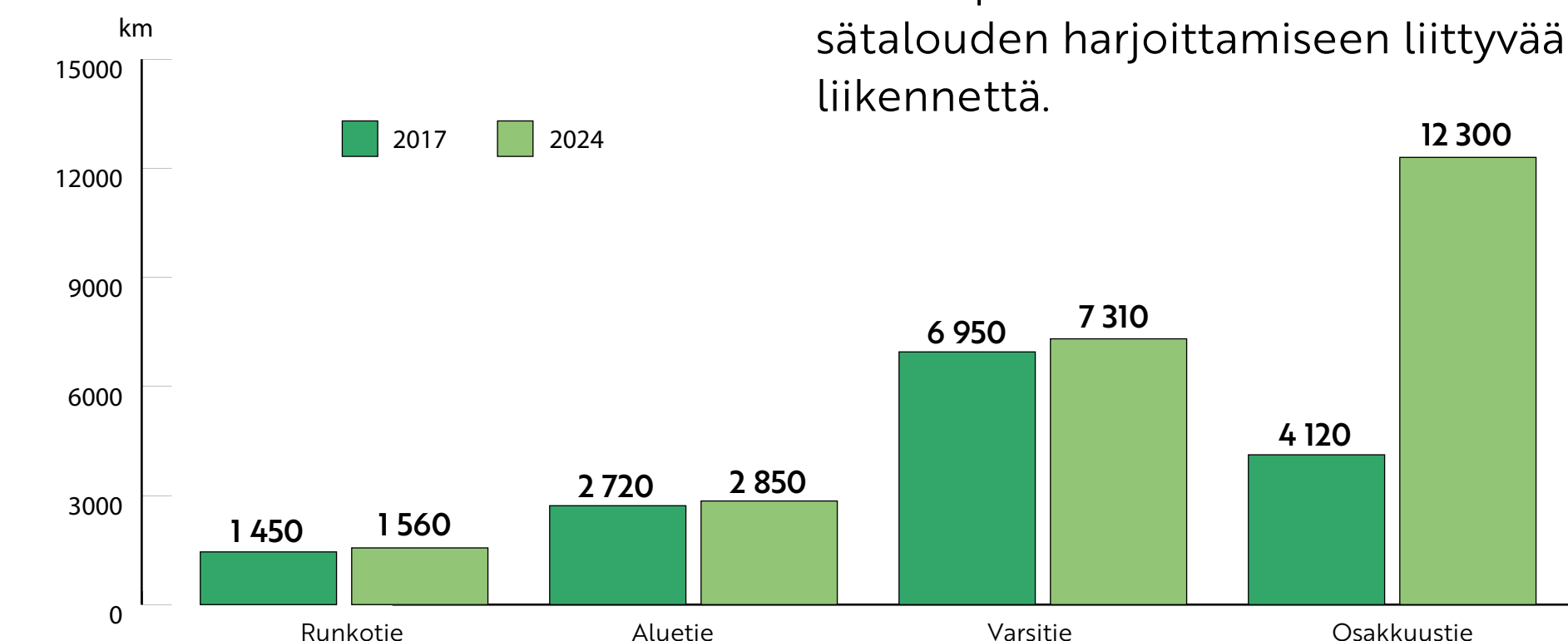
MITTARI: Tiestön hoitoon käytetty raha

Metsähallituksen pitämän tiestön määrä, km, tiestöön käytetty raha, milj. € vuonna 2024

km	milj. €/v
24 020	7,5

MITTARI: Tiestön määrä

Metsätalouden tiestö on mitoitettu ja rakennettu metsätalouden harjoittamisen tarpeisiin. Tiestön tärkein tehtävä on puutavaran toimitusten turvaaminen. Myös teiden kunnossapidon tavoitteet perustuvat metsätalouden tarpeisiin. Metsäautotiestöllä on kuitenkin tärkeä merkitys myös muiden elinkeinojen harjoittamisen ja virkistyskäytön kannalta. Kokonaisliikennemäärästä huomattavasti suurempi osuus on muuta kuin metsätalouden harjoittamiseen liittyvää liikennettä.

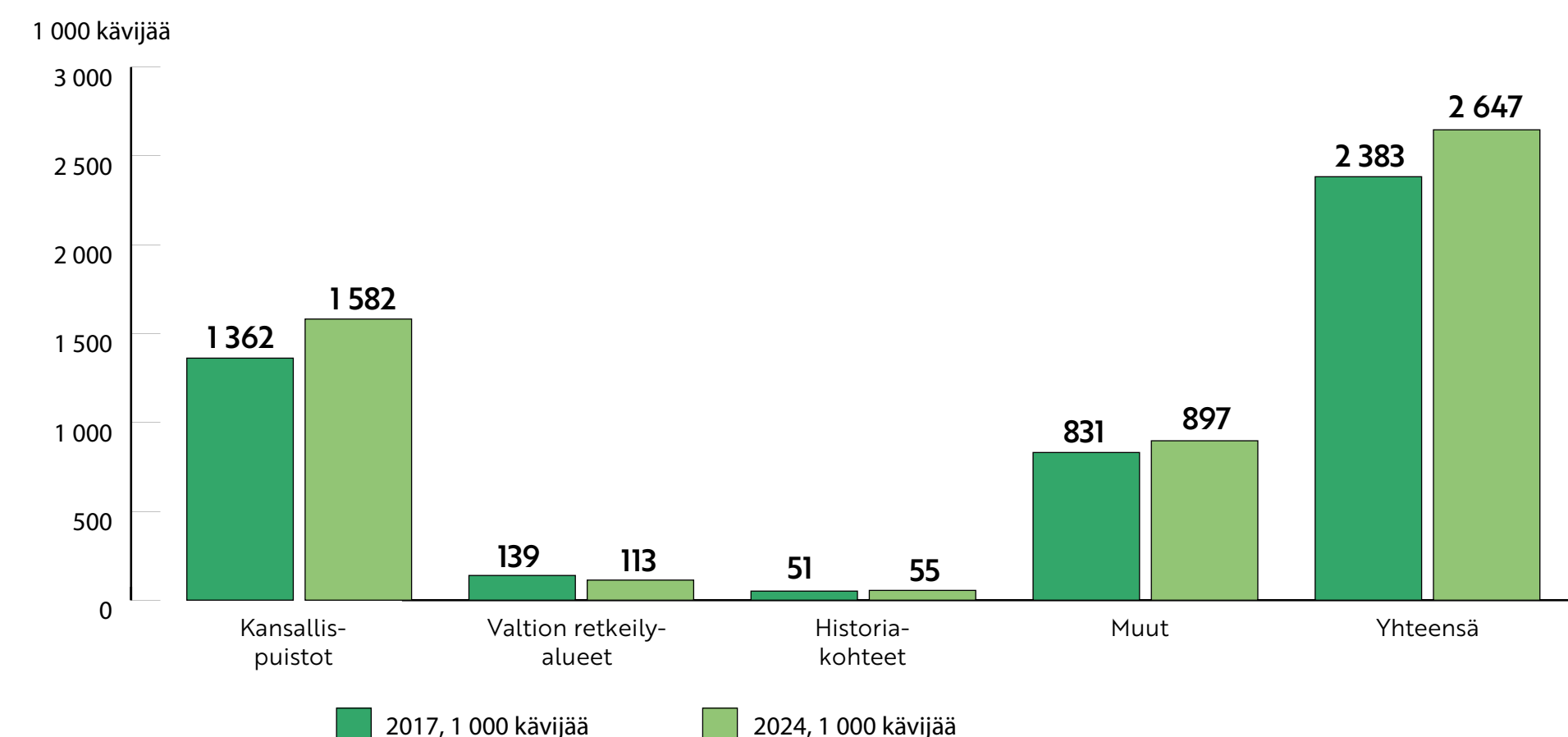
Osakkuusteiden määrän muutos johtuu raportointitavan muuttumisesta.

Tarjoamme luonnossa virkistäytymisen ja luonnon kokemisen mahdollisuuden mahdollisimman monelle:

MITTARI: Kokonaiskäyntimäärät kansallispuistoissa ja muissa yleisökohteissa 2024

Metsähallituksen Luontopalvelut ylläpitää ja kehittää virkistys- ja retkeilypalveluita valtion mailla, ensisijaisesti kansallispuistoissa ja retkeilyalueilla. Tavoitteena on, että palvelut tukisivat sekä alueen asukkaiden arkisia että matkailijoiden luontoliikunnan ja

retkeilyn tarpeita. Palvelujen tulee olla kestävästi toteutettuja ja saavutettavia mahdollisimman monelle, vahvistaa kansalaisten luontoyhteyttä ja palvella erilaisia luonnossa liikkumisen tapoja. Retkeilypalveluiden vaikuttavuutta ja suosiota arvioidaan muun muassa käyntimäärä-

seurannan avulla. Käyntimääräseuranta perustuu maastoon sijoitettuihin kävijälaskureihin ja niiden tuottamien lukujen varaan muodostettuihin standardoituihin laskentamalleihin. Viime vuosien aikana suoje- ja retkeilyalueiden käyntimäärät ovat selkeästi nousseet. Tämä johtuu muun muassa luontoliikunnan ja -matkailun suosion kasvusta. Koronapandemia-aika näyttäytyy luontokohteiden

käyntimäärien kasvutrendissäkin selkeänä piikkinä. Vuonna 2021 pandemian kovimmat sulkutoimet oli jo ohitettu ja näin ollen suoje- ja retkeilyalueidenkin käyntimääräkasvu palautui pandemiaa edeltäneelle tasolle. Hyvin todennäköistä kuitenkin on, että pandemia-aika toi luontokohteille uusia, pysyviä kävijöitä. Monikäyttömetsien käyntimäärää ei toistaiseksi arvioida vuosittain.

Paikallistaloudelliset vaikutukset

	Tulovaikutus, Milj. € 2017	Työllisyysvaikutus, htv 2017	Tulovaikutus, Milj. € 2024	Työllisyysvaikutus, htv 2024	Muutos, milj. €	Muutos, htv
Kansallispuistot	41,6	400	60,1	471	28,2	71
Valtion retkeilyalueet	4,9	53	4,4	39	-0,5	-14
Historialkohteet	4,8	48	0,5	4	-4,3	-44
Muut merkittävät	13,1	127	42,6	367	29,5	240
Yhteensä	64,4	628	94,1	767	29,7	139

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Tarjoamme luonnossa virkistäytymisen ja luonnon kokemisen mahdollisuuden mahdollisimman monelle:

Alueiden käyntimäärät 2017-2024

Vuosi Kansallispuistot	2017 Käyntimäärä	2018 Käyntimäärä	2019 Käyntimäärä	2020 Käyntimäärä	2021 Käyntimäärä	2022 Käyntimäärä	2023 Käyntimäärä	2024 Käyntimäärä	Yhteensä Käyntimäärä
Etelä-Konnevesi	30 000	33 500	35 300	49 100	38 600	34 200	31 000	30 400	282 200
Helvetinjärvi	26 100	26 200	39 700	80 200	67 000	46 300	44 000	44 000	373 400
Isojärvi	17 800	19 000	23 600	38 300	30 200	25 100	24 300	24 400	202 900
Kauhaneva-Pohjankangas	11 000	11 400	14 200	29 200	29 700	27 900	26 300	26 200	175 900
Koli	203 400	190 900	201 800	236 000	256 900	251 400	249 100	249 800	1 839 300
Kolovesi	14 800	16 800	16 800	19 900	17 200	14 600	14 200	17 200	131 400
Kurjenrahka	73 800	76 800	86 200	96 000	77 600	61 800	67 300	66 800	606 200
Lauhanvuori	13 800	14 300	14 500	22 700	20 500	21 300	21 300	21 700	150 000
Leivonmäki	20 100	21 800	24 700	37 600	33 400	28 700	28 700	29 100	224 100
Liesjärvi	52 900	51 100	52 800	74 200	60 100	48 200	50 400	57 300	447 100
Linnansaari	33 000	35 500	39 400	34 700	36 000	36 100	39 200	31 600	285 400
Nuoksio	318 900	343 700	330 600	367 500	314 500	306 700	274 400	312 600	2 569 000
Patvinsuo	14 200	15 800	16 600	24 800	20 200	16 900	16 500	18 600	143 700
Petkeljärvi	16 200	20 800	19 700	32 100	29 800	17 300	16 100	17 300	169 300
Puurijärvi-Isonsuo	9 000	9 000	9 000	19 200	21 700	18 300	20 100	19 800	126 100
Pyhä-Häkki	21 000	21 700	19 100	28 200	21 400	17 900	18 400	17 900	165 600
Päijänne	14 100	16 600	16 800	28 900	21 600	24 900	67 000	67 000	257 000
Repovesi	172 000	134 300	126 600	233 000	172 900	137 000	132 400	100 900	1 209 200
Salamajärvi	17 400	19 400	20 200	25 900	22 400	25 200	25 300	24 500	180 200
Seitseminen	44 400	42 500	45 900	60 800	48 200	43 500	43 600	42 300	371 200
Sipoonkorpi	91 400	98 700	110 000	204 000	146 400	134 400	172 500	165 500	1 123 000
Teijo	85 700	105 700	108 400	123 000	104 700	94 800	93 000	92 100	807 400
Tiilikajärvi	12 300	15 800	16 000	19 500	25 300	18 400	24 700	26 100	157 900
Torronsuo	31 800	29 200	31 100	53 600	55 500	63 800	58 000	58 600	381 600
Valkmusa	16 900	17 400	18 100	29 700	25 400	22 800	20 000	20 300	170 600
Yhteensä	1 361 900	1 387 900	1 437 100	1 968 000	1 697 300	1 537 600	1 578 100	1 582 000	12 549 800

Vuosi Valtion retkeilyalueet	2017 Käyntimäärä	2018 Käyntimäärä	2019 Käyntimäärä	2020 Käyntimäärä	2021 Käyntimäärä	2022 Käyntimäärä	2023 Käyntimäärä	2024 Käyntimäärä	Yhteensä Käyntimäärä
Evon retkeilyalue	60 700	71 900	85 400	83 100	78 100	82 300	62 900	56 400	580 900
Ruunaan retkeilyalue	78 400	83 800	78 000	85 900	83 700	64 100	64 200	56 700	594 900
Yhteensä	139 100	155 600	163 400	169 100	161 800	146 400	127 200	113 200	1 175 800

Vuosi Historiakohteet *	2017 Käyntimäärä	2018 Käyntimäärä	2019 Käyntimäärä	2020 Käyntimäärä	2021 Käyntimäärä	2022 Käyntimäärä	2023 Käyntimäärä	2024 Käyntimäärä	Yhteensä Käyntimäärä
Raaseporin rauniolinna	77 600	77 900	76 800	50 600	88 400	84 700	67 800	57 800	581 700
Rapolan linnavuori	20 600	19 300	23 100	36 600	26 600	20 300	19 300	16 700	182 500
Yhteensä	98 200	97 200	99 900	87 200	115 000	105 000	87 100	74 500	764 200

Vuosi Asiakaskohde	2017 Käyntimäärä	2018 Käyntimäärä	2019 Käyntimäärä	2020 Käyntimäärä	2021 Käyntimäärä	2022 Käyntimäärä	2023 Käyntimäärä	2024 Käyntimäärä	Yhteensä Käyntimäärä
Aulangon luonnonsuojelualue	411 900	432 500	467 400	541 800	461 300	353 300	377 800	368 900	3 414 900
Espoonlahden luonnonsuojelualue	23 600	19 000	23 300	27 800	25 600	26 200	25 700	28 800	200 000
Hämeen kangas (M-nat)	44 400	47 800	60 200	62 700	69 300	66 800	64 800	-	416 000
Imatran kruununpuisto	-	-	-	-	91 200	72 200	66 500	66 000	295 900
Karkalin luonnonpuisto	5 700	5 500	6 200	12 600	8 600	5 200	5 300		49 000
Keritty-Melkuttimet (rso)	-	-	13 000	29 300	21 900	15 500	15 400	20 400	115 500
Komion luonnonsuojelualue	-	-	7 200	18 400	16 300	14 200	12 400	12 500	81 100
Laajalahden luonnonsuojelualue	87 900	95 400	91 100	116 800	122 600	112 200	119 600	113 000	858 700
Laajoen suisto ja Mynämäen suisto (lvo)	6 500	6 500	6 500	6 800	6 800	6 800	6 800	-	46 700
Langinkosken luonnonsuojelualue	66 000	72 900	66 900	86 300	88 600	76 700	70 700	100 800	628 900
Meiko	16 700	31 500	21 800	37 300	27 800	22 300	22 500	35 000	214 900
Parkanon tutkimusmetsät	-	-	500	1 900	1 800	2 000	2 000	-	8 100
Paukanevan soidensuojelualue	-	-	-	-	-	30 400	28 400	-	58 900
Punkaharjun luonnonsuojelualue ja tutkimusmetsä	148 300	151 400	153 600	161 300	192 300	139 100	137 100	134 200	1 217 300
Saltfjärden ja Tavastfjärden (lvo)	4 300	3 900	4 200	6 400	5 900	6 100	4 800	-	35 500
Usmi	15 400	16 100	19 400	33 100	27 700	30 400	28 900	17 400	188 400
Yhteensä	830 700	882 600	941 200	1 142 400	1 167 700	979 300	988 700	897 100	7 829 700

* Luonnonsuojelu- ja valtion retkeilyalueiden ulkopuoliset, merkittävimmät kulttuurihistorialliset kohteet Käyntimäärät on ilmoitettu vain alueilta, joilla käyntimäärälaskenta on vähintäänkin melko jatkuvaa.

Hakkuusuunnite on yksi luonnonvarasuunnittelun mittareista

Hakkuusuunnite on yksi luonnonvarasuunnitelman konkreettinen mittari, jota käsitellään osana prosessia. Luonnonvarasuunnittelussa hakkuusuunnite tarkoittaa puumäärää, joka on tarkoitus hakata vuosittain suunnitelmakauden aikana keskimäärin.

Menetelmä

Metsien kehityssennusteet laaditaan MELA-ohjelmistolla, jonka kehittämisestä ja ylläpidosta vastaa Luonnonvarakeskus ja joka on tarkoitettu suuralueiden metsävarojen pitkän aikavälin käyttö- ja

hakkuumahdollisuuksien analysointiin. Hakkuutietojen lisäksi ohjelmisto tuottaa ennusteen metsävarojen kehittymisestä.

MELA:ssa metsien kehitystä ennustetaan luonnonprosesseja ja käsittelytoimenpiteitä kuvaavien mallien perusteella. Kullekin laskentayksikölle tuotetaan vaihtoehtoisia käsittelyketjuja useiksi vuosikymmeniksi eteenpäin. Ekologiset ja muut metsien käyttöä ohjaavat tekijät otetaan laskelmissa huomioon jakamalla metsät käsittelyluokkiin. Ohjelmistolle syötetään ohjeet siitä, miten kuhunkin käsittelyluokkaan kuuluvia metsiä voidaan käsitellä. Laskentayksiköiden vaihtoehtoisista käsittelyketjuista valitaan optimoinnissa yhdistelmä, joka toteuttaa parhaiten metsien kehitykselle ja käytölle asetetut tavoitteet. Laskelmaa

voidaan tarvittaessa ohjata asettamalla sille kestävyys eri osa-alueiden toteutumista turvaavia rajoitteita. Laskelmissa käytetyt metsien käsittelyt perustuvat Metsähallituksen metsänhoito-ohjeeseen (2024) ja Metsätalouden ympäristöoppaaseen (2024).

Laskenta-aineisto

Laskelmassa olivat mukana Metsähallituksen Metsätalouden vastuualueen hallinnassa olevat metsämaat* suunnittelualueella. Laskenta-aineisto muodostettiin Silvia-paikkatietojärjestelmän puusto- ja kasvupaikkakuvioista, joista valittiin systemaattiseen otantaan perustuen koko suunnittelualuetta edustava otos. Puustotiedot perustuvat pääosin kaukokartoitusinventointiin ja kasvupaikkatiedot aikaisempiin maastoinventointeihin.

Laskenta-aineistossa otettiin huomioon Metsähallituksen maankäyttöpäätökset ja alue-ekologiset kohteet. Tutkimusmetseen sekä Evon retkeilyalueelle ei sallittu hakkuuta. Niiden hakkuumäärät sisällytetään suunnitteeseen erikseen laadittujen

hoito- ja käyttösuunnitelmien mukaisesti. Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen käytössä olevat alueet huomioitiin alueiden todellisia hakkuumahdollisuuksia kuvaavilla rajoitteilla.

Laskelman muotoilu

Laskelmaan sisältyivät 10 000 hehtaarin vuotuiset kivennäismaiden lannoitukset ensimmäiselle 10 vuodelle. Laskelma laadittiin 40 vuodeksi ajanjaksolle 2025–2065 siten, että ensimmäinen 10-vuotiskausi jaettiin kahteen osaan. Laskelmassa maksimoitiin nettotulojen nykyarvoa käyttämällä 4 prosentin korkokantaa. Toiminnan kestävyys varmistettiin käyttämällä seuraavia rajoitteita:

- Hakkuukertymä ei saa pienentyä
- Nettotulot eivät saa pienentyä
- Puuston tilavuuden on oltava laskelman lopussa vähintään alkutilanteen suuruinen
- Puuston tienvarsiarvon on oltava laskelman lopussa vähintään alkutilanteen suuruinen
- Tuottoarvon (4 %) on oltava laskelman lopussa vähintään alkutilanteen suuruinen

- Ohjeistusten mukainen kiertoajan jatkuminen on otettu huomioon siihen vaikuttavin lisärajoittein.

Kaksi ensimmäistä rajoitetta turvaavat taloudellisen kestävyys laskelman katamana aikana, kolme viimeistä laskelman jälkeisenä aikana. Lisäksi laskennassa oli hakkuumäärän rajoitteena Metsähallitukselle asetettu tavoite nostaa liiketöiminnan monikäyttömetsien hiilinieluja 10 prosentilla vuoden 2018 tasosta vuoteen 2035 mennessä. Hiilinielutavoitteeseen pyritään huolehtimalla puuston kasvusta ja sitä mahdollisuuksien mukaan lisäämällä esimerkiksi lannoituksin ja käyttämällä jalostettua viljelymateriaalia.

Laskelman mukainen metsien kehitys

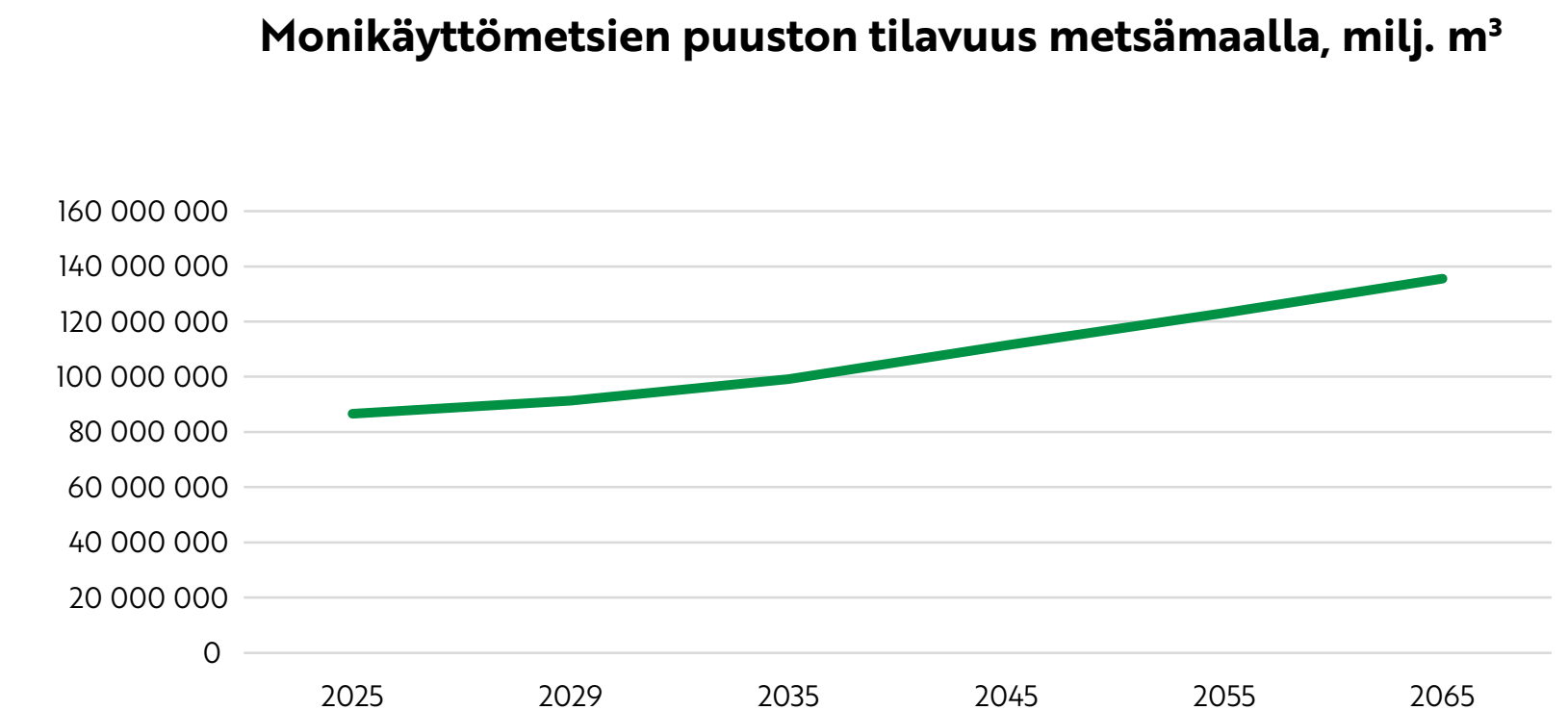
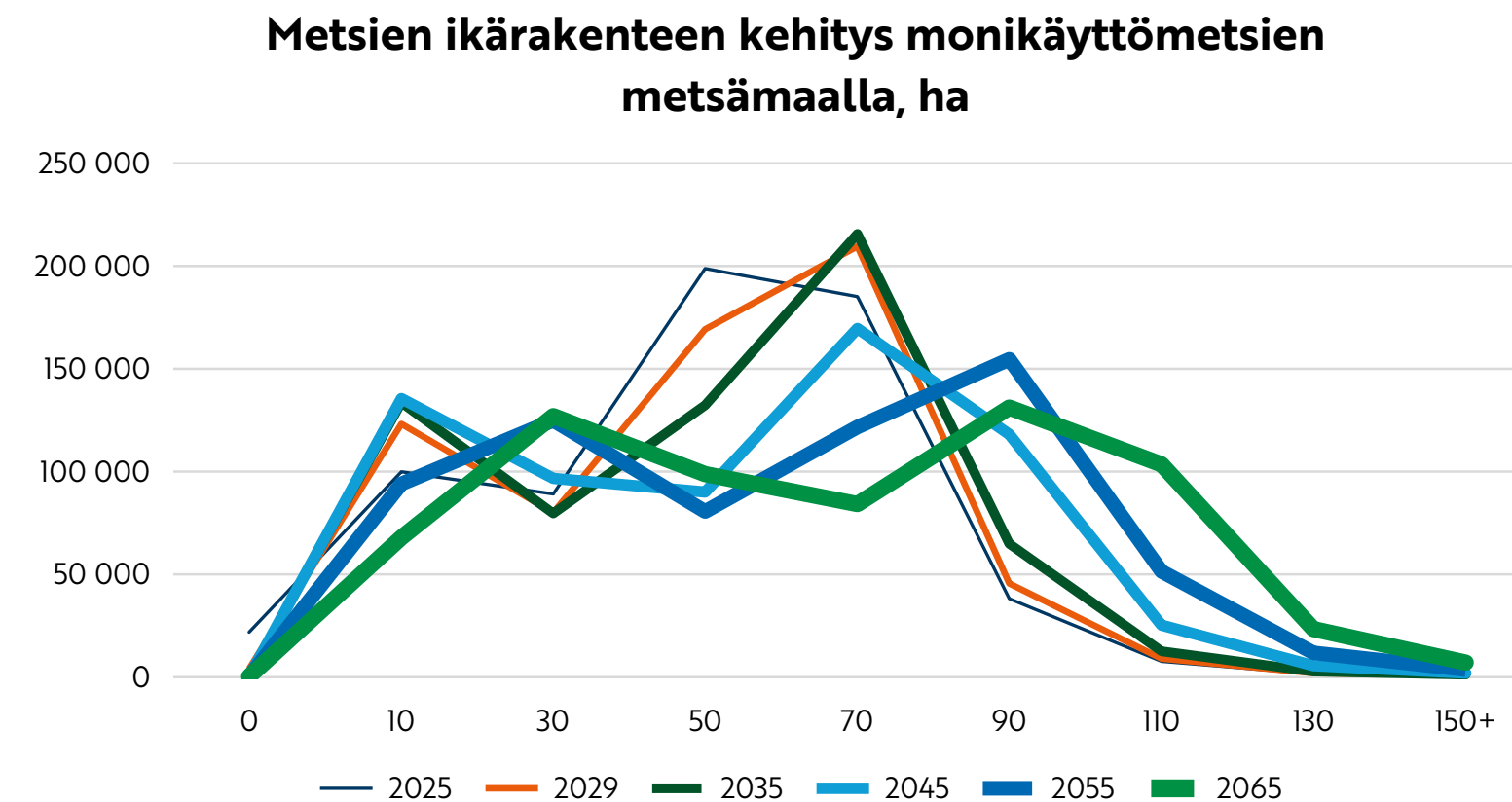
Laskelman mukaisen toiminnan myötä Etelä-Suomen alueen monikäyttömetsien ikäluokkarakenne tasoittuu vähitellen kolmen vuosikymmenen kuluessa. Nykypuuston kuvaajassa ikäluokkakauman huippu sijoittuu 50-60 -vuotiaiden metsien kohdalle. Tulevilla kymmen-

vuotiskausilla jakauman huippu siirtyy ikäakselilla oikealle, mutta ikäluokkakauma tasaantuu kahdella viimeisellä tarkastelukaudella. Sadan vuoden iän saavuttaneiden metsien määrä 1,5-kertaistuu ensimmäisellä 10-vuotiskaudella nykytilanteeseen verrattuna. Toteutuessaan muutos tulee näkymään maisemassa.

Kehityssennusteen mukaan pystypuuston tilavuus lisääntyy koko tarkastelujak-

son ajan. Muutosnopeus on voimistuvaa ensimmäisten 10 vuoden aikana. Koko laskentakaudella elävän puuston määrä ja samalla runkopuuston hiilivarasto kasvaa puolitoistakertaiseksi.

Tulevaisuuden ennustamiseen liittyy aina epävarmuutta. Epävarmuutta laskelmiin tuovat esimerkiksi ympäristössä ja olosuhteissa tapahtuvat muutokset ja häiriöt kuten ilmaston lämpeneminen ja tuhot.

*Metsätalousmaat on jaettu pohjoismaisen metsätalousluokittelun mukaan puuntuottokyvyn perusteella: metsämaalla puuston keskimääräinen vuotuinen kasvu on vähintään 1,0 m³/ha, kitumaalla 0,1–1,0 m³/ha ja joutomaalla alle 0,1 m³/ha.

Riskienhallinta Metsähallituksessa

Metsähallituksen riskienhallinnan päätavoitteena on varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan häiriötön jatkuvuus. Metsähallituksen suhtautuminen riskinottoon on maltillinen.

Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta

Riskejä ovat epävarmuuksien vaikutukset, jotka vaikuttavat asetetun tavoitteen saavuttamiseen. Riskienhallintaprosessissa määritetään riskien tunnistaminen, analysointi (vaikutukset ja todennäköisyys), riskien merkityksen arviointi, riskien

hallintatoimenpiteiden määrittäminen ja toteutus sekä viestintä. Lisäksi riskien kehittymistä seurataan jatkuvasti.

Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelmaan kirjattujen toimenpiteiden riskejä hallitaan Metsähallituksen yleisen riskienhallintaprosessin mukaisesti.

Suunnittelualueella tunnistetut riskitekijät

Luonnonvarasuunnitteluprosessissa analysoitiin toimintaympäristön muutoksia yhteistyössä alueen toimijoista muodostettujen yhteistyöryhmien kanssa. Suunnitelmassa esitetyt toimintaympäristön muutostekijät toimivat osaltaan myös riskien arviointia ajantasaistavana materiaalina.

Keskeisimpiä tunnistettuja riskejä ovat:

Ilmastonmuutoksen vaikutukset ja luonnon monimuotoisuuden väheneminen

- Kuivuuden, myrskytuhojen ja muiden sään ääri-ilmiöiden vaikutukset monikäyttömetsissä
- Elinympäristömuutokset, lajien monimuotoisuuden heikkeneminen, vieraslajien ja metsätuhohyönteisten lisääntyminen

Liiketoiminnan riskit

- Puun saatavuuden heikentyminen
- Kansallisen ja kansainvälisen sääntelyn vaikutukset luonnonvarojen käyttöön
- Yleisen tie- ja rataverkon heikentyminen

Julkisten hallintotehtävien rahoituksen tason mahdollinen aleneminen

- Budjettirahoituksella toteutettavan toiminnan tason laskeminen esim. luonnonhoito, ennallistaminen, vesiensuojelutoimet, kulttuuriperintökohteiden kunnossapito, virkistyspalvelut asiakaspalvelu ja erävalvonta.

Yhteiskunnan eri tarpeiden yhteensovittamisen epäonnistuminen

- Arvopolarisaatio, sosioekonominen eriytyminen
- Haja-asutusalueiden tyhjentyminen ja palveluiden väheneminen

Asiakasturvallisuuteen liittyvät riskit

- Palvelurakenteiden huono kunto ja opasteiden puutteellisuus

Työvoiman saatavuuden heikkeneminen

- Asiantuntijatehtäviin ei saada osaajia
- Metsähallituksen henkilöresurssien riittävyys ja osaamisen varmistaminen

Geopoliittisen tilanteen muuttuminen

- Itämeren alueen turvallisuustilanteen jatkuva heikentyminen
- Huoltovarmuuden heikkeneminen

Tieto- ja kyberturvallisuuteen liittyvät riskit

- Palvelunestohyökkäykset, kybervaikuttaminen
- Tiedon laatu ja luotettavuus

Kyselyt nuorille ja kansalaisille

Luonnonvarasuunnittelun yhteydessä toteutettiin kaksi kyselyä, joiden tavoitteena oli lisätä tietoutta luonnonvarasuunnittelusta ja kerätä laajempaa yleisönäkökulmaa.

Kyselyissä vastaajat haastettiin pohtimaan eri maankäyttömuotojen yhteensovittamista sekä arvioimaan, mitä tekijöitä tulisi huomioida valtion maiden maankäyttöpäätöksissä seuraavan viiden vuoden aikana Etelä-Suomessa.

Tulokset on käsitelty yhteistyöryhmien kokoontumisissa ja huomioitu Etelä-Suomen luonnonvarasuunnittelussa. Kyselyn otos ei ole satunnaistettu, ja vastauksiin on vaikuttanut esimerkiksi vastaajan aktiivisuus, kiinnostus aihepii-

Metsähallituksen kolme tärkeintä tehtävää nuorisokyselyn vastaajien mielestä:

1. Luontokadon pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden tukeminen
2. Ilmastomuutoksen hillintä
3. Kulttuuriperinnön säilyttäminen

riä kohtaan ja erot kyselyn jakelussa ja saavutettavuudessa. Kyselyitä ei ole painotettu taustamuuttujilla, vaan ne heijastavat kyselyyn vastanneiden näkemyksiä.

47 %
nuorisokyselyn vastaajista asetti Suomen valtiolle tulouttamisen annetuista vaihtoehtoista viimeiselle sijalle.

8 %
nuorisokyselyn vastaajista sijoitti metsien hoidon ja käytön sijalle 1.

70 %
nuorisokyselyn vastaajista koki, että ilmastomuutoksen ja luontokadon hidastaminen on tärkeää huomioida valtion maiden maankäyttöpäätöksissä seuraavan viiden vuoden aikana.

Nuorisokysely

Kysely oli suunnattu 15–30-vuotiaille nuorille, jotka asuvat Etelä-Suomen luonnonvarasuunnittelman suunnittelualueella (14 eteläisintä maakuntaa)

Kyselyyn vastasi 378 henkilöä.

Vastaajista yli 50 % asui Uudenmaan tai Varsinais-Suomen alueella.

Vastaajista yli puolet oli joko 21–24- tai 28–30-vuotiaita.

Luonnon hyödyntämisessä

72 %

Miten Metsähallituksen tulisi edistää vihreää kasvua? Kansalaiskyselyyn vastaajista 72 % piti tärkeimpänä metsien kasvun ja hiilinielujen turvaamista.

9 %

kansalaiskyselyn vastaajista laittoi tärkeimmäksi metsien hoidon ja käytön.

57 %

kansalaiskyselyn vastaajista koki, että luontokadon pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden tukeminen oli tärkeintä (lajien ja elinympäristöjen suojele ja säilyttäminen).

8 %

kansalaiskyselyn vastaajista laittoi luonnon virkistyskäytön kaikkein tärkeimmäksi.

19 %

kansalaiskyselyn vastaajista laittoi ilmastonmuutoksen hillinnän tärkeimmäksi.

65 %

Miten Metsähallituksen tulisi edistää luonnon monimuotoisuutta ja ilmastotoimia? 65 % kansalaiskyselyn vastaajista piti ennallistamista ja luonnonhoitotoimien tekemistä tärkeimpänä.

44 %

Miten Metsähallituksen tulisi edistää hyvinvointia ja turvallisuutta? Kansalaiskyselyn vastaajista 44 % piti tärkeimpänä varmistaa eräntäynnin kestävyys valtion mailla.

Kansalaiskysely

Kysely oli suunnattu kaikille valtiomaiden hoidosta ja käytöstä kiinnostuneille henkilöille.

Kyselyyn vastasi 1 675 henkilöä.

Vastaajista 41,9 % oli Uudeltamaalta.

Vastaajista naisia 54,7 %, miehiä 33,7 %, loput muita tai eivät halunneet vastata.

Lausuntoyhteenveto

Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelma oli lausuttavana 31.3.-21.4.2025 Lausuntopalvelu.fi:ssä. Metsähallitus lähetti lausuntopyynnön yhteistyöryhmän jäsenille (yhteensä 42 henkilöä), heidän taustaorganisaatioilleen, suunnittelualueella sijaitseville maakuntaliitoille ja ELY-keskuksille, eräille kunnille (kunnille, joilla eniten kävijöitä Metsähallituksen kohteilla ja niille kunnille, joiden alueella Metsähallituksella eniten hallinnassaan alueita suunnittelualueella), eräille keskeisille yhteistyötahoille kuten puolustusvoimille, Suomen Ladulle ja rajavartiolaitokselle. Metsähallitus lähetti lausuntopyynnön kaikkiaan 126 henkilölle tai organisaatiolle.

Lisäksi Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelman lausuntoversio oli kaikkien lausuntopalveluun rekisteröityneiden vapaasti lausuttavana. Tästä oli tieto myös Metsähallituksen Internet-sivuilla ja Metsähallitus tiedotti myös asiasta lehdistötiedotteella.

Metsähallituksen johtoryhmä halusi mitata, miten lausuntoprosessi toimi vuoden 2024 tiedot siltä osin kuin se oli mahdollista. Nämä muutokset eivät kuitenkaan ehtineet lausuntoversioon, mutta on nyt muutettu lopulliseen versioon. Tästä aiheutui mitatietojen lisäksi eräitä tekstimuutoksia suunnitelmaan verrattuna lausuntoversioon.

Metsähallitus sai kaikkiaan 28 lausuntoa Etelä-Suomen luonnonvarasuunnitelman luonnoksesta.

Useissa lausunnoissa kiinnitettiin huomiota samoihin asioihin, joihin on nyt koottu vastaukset erillisen lausuntoliitteen alkuun. Liite sisältää myös lausunnot ja Metsähallituksen vastineen jokaiseen lausuntoon sekä mahdolliset lausunnon perusteella tehdyt muutokset suunnitelmaan.

[Tutustu lausuntoliitteeseen >](#)

Lausuneet tahot

- Birdlife Suomi ry
- Etelä-Karjalan liitto
- Geologian tutkimuslaitos
- Heinäveden luonnonystävät ry
- Innovaatiorahoituskeskus Business Finland
- Janakkalan Luonto ja Ympäristö ry
- JPJ-Wood oy
- Keski-Suomen liitto
- Koneyrittäjät ry
- Kymenlaakson liitto
- Lieksan kaupunki
- Luonnonvarakeskus
- Luontopaneeli
- Metsä Group (Metsäliitto Osuuskunta)
- Metsäteollisuus ry
- Museovirasto
- Pirkanmaan liitto
- Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Karjalan ELY-keskus
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
- Satakuntaliitto
- Suomen latu ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry (+ 5 luonnonsuojelupiiriä)
- Suomen Partiolaiset ry
- Suomen uusiutuvat ry
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
- Varsinais-Suomen ELY-keskus
- Yksityishenkilö

